

MAGYARI

5 lei

Taxa postală plătită la aprobării Dir. Gen. PT

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
NGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 98 (1540) szám * Csütörtök, 1937 június 3

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A Deutschland és Almeria bombázásának további bonyodalmai

A valenciai kormányt az egész európai diplomácia elítéli. — Amerika külügyi államtitkára mérséklően közbelépett a német nagykövetnél a spanyol vörösek érdekében

A spanyol események ügyében az elmúlt két nap során a diplomáciai tanácskozások egész sora folyt le az érdekelt hatalmak között. A jelenlegi diplomáciai tanácskozások legfőbb feladata, hogy olyan intézkedéseket állapítsanak meg, melyek megakadályozzák a jövőben hasonló esetek megismétlődését. Másrészt, ki akarják tölteni az ellenőrzési tervek azokat a házajait, amelyek Német- és Olaszországot arra kényszerítették, hogy ideiglenesen távollartsák magukat a londoni bizottság munkájától.

Ujabb jelentéseink a következők:

A VÖRÖS KÜLÜGYMINISZTEREK GENFBEN NEM KAPTAK TÁMOGATÁST

Genfből jelentik: Litvinov szovjet külügyi népbiztos és Del Vayo, a köztársasági spanyol kormány megbízottja kedden délután elutaztak Genfből Párizs felé, miután meggyőződést szereztek affelől, hogy a hatalmak nem mutatnak hajlandóságot a rendkívüli tanácsülés összehívására.

Del Vayo kijelentette, hogy bevárja a londoni benemavatók bizottság keddre összehívott ülésének eredményét és csak akkor tesz lépéseket Genfben, ha kormányát az eredmény nem elégtí ki.

Genfből jelentik: Miravilles, a barcelonai kormány megbízottja tiltakozott a Népszövetségnél az ellen, hogy az olasz sajtó megtorlással

sokkal fenyegetőzik a Palma di Mallorcánál megölt hét olasz tiszt halála miatt.

AZ ANGOL ÉS FRANCIA KÜLÜGYI HIVATALOK VISSZA AKARJÁK HOZNI OLSZORSZÁGOT ÉS NÉMETRSZÁGOT

Párizsból jelentik: A Quai d'Orsay és az angol külügyi hivatal egyesült erővel igyekezik Németországot és Olaszországot visszatéríteni a londoni benemavatók bizottságba. Az *Intransigeant* szerint a két kormány közös diplomáciai terv kidolgozásán fáradozik. Az angol kormány Párizsban egyetértésben fel fogja szólni Valenciát és Burgost, hogy jelöljenek ki semleges területet, amelyen belül semmiféle hadművelet nem történhetik.

A „DEUTSCHLAND” HALOTTAIT ORSZÁGOS GYÁSZPOMPA KÖZÖTT HAZAVISZIK

Londonból jelentik: A gibraltári kórházban kedden meghalt a „Deutschland” bombázásának huszonhatodik áldozata.

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár elrendelte, hogy a *Deutschland* halottjait államköltségen hazaszállítják. A hősi halottakat mostani gibraltári ideiglenes sírjukból országos gyászpompá között hozzák a német földre, ahol mindeniket a saját községe temetőjében fogják elhelyezni örök pihenőre. A kancellár rendelete végrehajtására nagyszabású előkészületeket tettek.

A valenciai kormány Amerikát a németek elleni föllépésre akarja belerángatni

Párizsból jelentik: A valenciai kormány a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban az Egyesült Államok kormányához fordult. Közvetítésre kérte fel és felszólította a washingtoni kormányt, hogy vegyen részt a londoni benemavatók bizottságában.

Az amerikai sajtó különben szembetűnő módon foglalkozik az európai helyzettel s főleg Németország megtorló eljárásával. A *New York Times* szerint Európa súlyos válságát nem szabad lebecsülni. A *Deutschland* elleni légi támadás felelősségét még nem tisztázták. Almeria bombázása azonban — a lap felfogása szerint — nem volt jogos. Németország — úgymond — nem tett kísérletet, hogy békés eszközökkel szerezzen magának elégtételt, hanem azonnal önségélyhez nyult és ezzel még jobban elmérgesítette a spanyol polgárháborút.

Hull, külügyi államtitkár a washingtoni német nagykövettel megbeszélést folytatott a spanyolországi legújabb eseményekről. Hull külügyi államtitkár kifejezte azt a reményét, hogy a német kormány módot talál a spanyol köztársasági kormánnyal támadt ügye békés elintézésére. Hullnál különben a spanyol vöröskövet is megjelent és Almeria bombázásáról

panaszkodott. Igyekezett kifejteni, hogy a spanyol vörösek által végbevitt előző bombázás nem volt provokáló, tehát Almeria kikötővárosnak német részről való lövetését a nemzetközi jog megsértésének kell tekinteni. Ezzel az érveléssel Amerikát harcias föllépésre kívánta rábírní Németországgal szemben.

AZ OLSZOK BÜNTETŐ EXPEDICIÓT KIVÁNNAK A SPANYOL VÖRÖSEK ELLEN

Rómából jelentik: Olasz politikai köröket élénken foglalkoztatja az a kérdés, hogy melyek azok az elégtételek, amelyeket Olaszország és Németország kormányai a *Barletta* olasz hajó és a *Deutschland* német gőzös bombázása miatt kívánnak. Hivatalos olasz helyen a kérdésről még nem nyilatkoztak. Ugy látszik, hogy az ezzel kapcsolatos javaslat csak a Berlin, Róma, Párizs és London között most meginduló tárgyalások során fog kialakulni.

A *Piccolo* azt a gondolatot vetette fel, hogy a londoni nemzetközi bizottság indítson nemzetközi büntető expedíciót a spanyol vörösek ellen. Hivatalos helyen nem erősítették meg, hogy az olasz kormány ilyen javaslatot tett volna.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A kisebbségi magyarság virradatának

tanui vagyunk napjainkban. Valamikor a magyarság vezető elmer úgy képzelte el, hogy a mi életünk felülről, egyetlen toronyból, központi irányításra s az általuk elképzelt szabályok szerint fog új életre szerveződni. Jóhiszemű, de menthető volt ez a tévedésük, mert a magyar nép különleges, még keletről magával hozott szervezetében leli magyarázatát. A katonailag szervezett nép egy évezred előtt életviszonyainak kényszerítő parancsa s katasztrófák tanulságai folytán egységes vezérlet alatt élt. Nincs tehát semmi új a Nap alatt. Az egy vezér kormányzását és a totális néphatalmat nem ma találták ki, nem Mussolini és nem Hitler. A magyar népnek is ősi, de ma már alkalmatlan életformája volt ez, amelynek nyomait, egészségtelen csökevényeit vezetőrétegünk örökölte. Változott és bonyolult viszonyainknak azonban nem felel meg ez az életforma s ezért az egyvezérlet-egyszervezet rendszere nem valósulhatott meg.

Az elmélet helyett az örökké megújuló élet s népünk egészséges életőszöne új utakat talált: a párhuzamos, egyfelé haladó örök útját. Látszólagos mozdulatlanságában úgy látszik, hogy népünk mégis a maga megmentésén töprengett s lassú, de biztos lépéseiből azt látom, hogy helyes útra talált. A jelszavakra nem ad semmit; hisz annyi jelszóban csalódott már. De először is elkezdett templomokat, iskolákat építeni, maga erejéből, semmiből.

Azután falvakon és városokon apró házakat, fecskefészkeket rakott. Ma pedig a föld népe kitarja elméjét a gazdasági tanításnak és szövetkezetekbe tömörül. A hitel- és fogyasztási szövetkezetek, a gazdasági egyet új életre lendülése ebből a töprengésből fogamzott biztató életígéret.

A városok népe, a kisgazda- és iparos- elem is lassankint megtalálja a helyes utat. Látják már helyzetük kényszerítő parancsait, igyekeznek állni a versenyt, új foglalkozásokat vállallnak, amilyenekre eddig nem vállalkoztak. A tönkrement kisiparos ügynök lesz, rongyszedő, árus és ingatlan-spekuláns. Székelyföldön a szöttes és háziipar mellé a kézzel- szött férfiszövetek gyártása, kőbányák és ásványok kitermelésének kora indul. Lassankint mindenre rájön népünk. Itt virrad már!

Ezzel szemben a vezetőrétegnél még mindig nagy a tájékozatlanság. Népünk magára talált s egy táborban a maga talpraállításán dolgozik.

A magyarság elhívott, elkötelezett szellemi rétegének egy része azonban még mindig világnézeti harcokat vív, vagy megalkuvó. Még nem tudott az egyetlen, neki kiszabott útra rátalálni.

Kisebbségi sorsban pedig csak egy út van: az ősszmagyarság útja és elsősorban a magyarságé.

Itt a világnézetek helotái fel fognak kiáltani: elzárkózás, xenofobia, sőt antiszemitizmus! Én visszakiáltok: nem az, hanem életőszön! Ebből még nem lesz veszedelmes elzárkózás, mert elemi parancs, hogy elsősorban családomnak, néptestvéreimnek adjak kenyeret. A nemzetközi

FAJDALMAKTÓL MEGDAGADT LABAK

Megkönnyebbülés 1
perc alatt.

Aztassa be meggyötört lábait egy marékny. Saltrates Rodel-lel vitalizált lábfürdőbe. Ezek a gyógyások több millió apró, kis oxigén-buborékot bocsátanak ki magukból, amelyek behatolnak a fájó szövetekbe, megszüntetik a gyulladást és daganatokat, elűzik a fájdalmakat, így cipőjét teljes kényelemmel viselheti. Egyetlen lábfürdőtől annyira felpuhulnak tyukszemek, hogy pusztá kézzel kiemelheti őket. Kérjen még ma gyógyyszerétől, vagy droguistájától Saltrates Rodel-t. Ez az egyetlen módszer, amely örökre megszabadítja lábájdalmától. Az eredményért kezesskedünk.

nagyipar nem fog elpusztulni azért.

sőt a nagyipar is csak erőteljes fogyasztórétegre támaszkodhatik. Vajon hányan követjük ezt a parancsot? Vajon hányan mondunk le a gyári szövetéről a szóttesért, a gyári cipőkről a kézműipar termékeiért. Vajon megtettünk-e mindent a városi magyarság jelentős kisiparosrétegeinek védelmére, időszerű továbbképzésére? Hány ipariskolát, tanoncotthont, agmenházat állítottunk fel? Pedig ezek a ma parancsai a magyarság vezetői felé. Arról vitázunk, hogy mi az első, a párt vagy az élet? De belefeledlünk elsősorban a gazdaságba, a magyar bel- és kül-tökét irántunk való kötelesegeire figyelmeztetni, a magyarság sorvadó testébe életet önteni még nem tudunk.

Csak a nép apró megmozdulásaival, csak szövetkezetekkel azonban nem lehet egy nép gazdasági életét fentartani. Valamikor nagy altruista bankról beszéltek. Ma erről nem beszél senki, ellenben a magyarság egyes ma-

Esteli harangszó

Irtó: K. Holló Lenke

A Balaton úgy terült el a délutáni napsütésben, mint mikor a kereskedők kirakják egymás mellé a kék bársonyokat. Egyik véget a másik után. Hullámlak a kék bársony, az egyik halványabb, a másik sötétebb.

Olyan drága, olyan szép a kék bársony, hogy abból csak a mesebeli tündérbármány vehet magára, amikor a legkedvesebbik keresztleányát megy el látogatni. Hosszu aranyhaja a földet sepré és megcsillan a kék bársonyon ilyen csillogó aranyszálakkal szőtte tele az öreg nap is a Balaton vizét.

A tündérbármány se hiányzott, mert nem is egy, de száz kacagott a vízben. Belecsavarta magát a bársonyuszályba, hogy nem látszott ki egyébb belőle csak a cseresznyevirág szája, mely szeme, mely mély volt és titokkai teljes, mint a Balaton.

— Most leusom a mólóig — mondta a vízben legszebbik tündérbármány.

— Nem szabad! — mondta határozottan a bármány.

— Nekem nem szabad? — kérdezte meglepődve és felemelkedett a vízben, hogy látszott két lilium karja, gyönyörű nyaka, melynek szépségét még jobban feltüntette a vállig érő hullámos fekete haja.

— És miért nem?

— Ott tilos a strandolás, mély a víz.

— Pedig én meg akarom nézni az Ezüst sírályt — mondta a sötéthaju leány és vágyakozva nézett a vitorlások után, melyek mint valami kis aranyhajók repültek a vízen.

— Miféle Ezüst sírályt?

gasra emelt egyénei igazgatósági tagságot vállalnak a magyarsággal szemben közönyös, kiszákmányoló nemzetközi tőkénél. Ha valami, hát ez valóban vétek népünk jövőjével szemben. Itt megint türelmetlenséget és antiszemitizmust fognak egyesek kiáltani. Ez nem türelmetlenség és nem antiszemitizmus. Senki sem kívánhatja népünk feláldozását idegen érdekeknek; az öngyilkosság nem lehet népi cél. Ma már nyilvánvaló, hogy minden életet igénylő nép át kell hogy menjen azon az

egészséges átrétegződésen, mely egyedül jelent teljes népi életet, mely egyedül erkölcsös, ki nem zsákmányoló élet. A többi velünk lakó népek erre az útra tértek már és megerősödnek. Erre az útra mi is rá kell hogy lépjünk, ha nem akarunk örökös jobbágyságot maradni a nemzetközi tőkének. Népünk, ifjúságunk már ezt az utat járja, itt virrad már. De hol késnek a többiek, a sötétben botorkálók? Akinek füle van a hallásra, hallja.

KÓBORI JÓZSEF dr.

Orsenigo berlini nuncius jelentéstételre utazik a Vatikánba

Három német főpap is vele utazik. — Egyelőre nincs szó diplomáciai szakításról

Berlinből jelentik: Magánforrásból származó értesülés szerint Orsenigo berlini apostoli nuncius a legrövidebb időn belül, esetleg még a szerdai nap folyamán, Rómába utazik.

Hangoztatják ugyan, hogy a nuncius ezt az utat már régebben tervbevette, de azért természetesen az utazás hírére mégis

összetűgésbe hozzák a német kormányt a Vatikánhoz intézett válaszigazgatásról.

Ezt a felfogást erősíti az a körülmény is, hogy ekkor Faulhaber bíbornok, müncheni érsek, Preysing berlini püspök és Gallen münsteri érsek szintén Rómába utazik. Mindhárom főpap különösen ismert, az egyházi érdekek védelmében kifejtett eddigi erőteljes magatartásáról. A német jegyzékkel kapcsolatban vatikáni körökben úgy vélekednek, hogy az nem jelent különösebb változást, mert a Berlin és Vatikán közötti kapcsolatok eddig sem voltak normálisnak nevezhetők. Egyelőre nincs szó a diplomáciai érintkezés megszakításáról. Az azonban bizonyosra veszik, hogy

a Szentatya születésnapjára rádióbeszéd-

dét nem betegsége, hanem a német jegyzék átnyújtása akadályozta meg.

Rómában kedden este híre járt, hogy a Vatikán és a német kormány között megszakadtak a normális diplomáciai kapcsolatok. A Szentatya részéről ez ügyben még eddig semmiféle közlést nem tettek.

Elvezetesebb olvasmány el sem képzelhető, mint

Erdősi Károly:

MUMIÁK ÉS MINARÉTEK

című útleírása.

Egyiptom csodás világa a maga minden varázsával megjelenik e könyvben, amelynek szép illusztrációi csak emelik a könyv értékét és vonzó erejét.

Ara gyönyörű vászonkötésben 200 Lei és portó.

Megrendelhető:

a Magyar Lapok könyvostályánál.

— A csónakomat.
— A csónakodat? Hát az is van?
— Van. Hőféhér, karcu...
— Nem is szólta róla?
— Meglepetésnek készült. Te leszel a keresztanyja.
— És mikor lesz a keresztelés?
— Ma délután hatkor.
— És kit hívtál meg?
— Csak Györgyöt.
— És eljön?
— Hogyne jönne, mi van ezen csodálkozni való?

— Milyen különös ma Adrien — gondolta a sötéthaju leány, amint kiuzott a partra. — Mint ha kételkedne Györgyben. Györgyben! Az egyetlenben — gondolta és lehajította a fejét a karjára és álmodozott...

Ha valaki most azt mondta volna neki, hogy tudod-e, hogy mit csinálz most? Nem strandolsz Nem a nappal égeted magad, hanem a szövőszék-nél ülsz és szövöd a legdrágább palástot, amit Eietnek hívnak, nem hitte volna el. Pedig szőtte a palástot: szívdobogásból, vágyból, álomból...

Úgyes, gyors kezekkel szedte elő a selyemszálakat az emlékezés, a vágy selyemszálait és nézte, hogy mi festette a fehér szálakat pirosra. Nem sejtette, hogy a saját vére piroslik azon. Minden csillogó szem egy szívdobbanás, azzal fizetett érte.

Ez a palást az, amit nem lehet mással megcsináltatni. A legdrágább embernek is magának kell szőni. Megkezdve kapjuk, mint ahogy a közimunkakereskedésben árulják a kezdett munkát. Egy drága anyai kéz kezdi meg a szövését akkor, amikor a mi szívünk első dobban. Fehér ilyenkor még a színe, csak mikor később mi vesszük a kezünkbe, akkor változnak a színek, sokféle, tarka, mint maga az Élet. Közünk mindig a legszebb színek után nyul és sokszor azt hisszük, hogy már meg is kaptuk, de amikor a

szövőszékre kerül, akkor látjuk, hogy megfakult a színe. Már nem rózsaszín, hanem sötétbarna árnyakkal tele. Mi mindig aranyos pirosat szőnénk, mint amilyen a boldogság, vagy kéket, mint a tavaszi égbolt, vagy amilyen egypár napos pólýababa szeme és rózsaszín, mint annak a rózsaszíromhoz hasonló ujjacska.

Készül a palást hosszú éveken keresztül, sokszor magunk se tudjuk, hogy milyen mintán dolgozunk és amikor készen van, részkető kezünk-ből kihull a fonál, akkor magunkra öltjük egy hosszú utra. Hogy aztán ad-e meletet a palást, vagy dideregve áll benne a lélek ott fent az arany trónus előtt, az attól függ, hogy hogy is dolgoztunk. A mintát már csak ott látjuk. Ott tudjuk meg, hogy mi is az az árnyék, ami körülveszi a legboldogabb óránkat.

Csodálkozva látjuk, hogy a palást egyik végében szikrázik valami, mint valami drágakő és a lélek itt eszmél rá fájó szívvel, hogy az nem más mint egy könny, amit értünk ejtett az, aki bennünket a legjobban szeretett. És akiehez egy gyöngy órában olyan rosszak voltunk. Minden rajta van a palástot. Magunk szőttünk bele mindent: a jót a rosszat. Sokszor tiltakozott a lelkiismeretünk, a szívünk, de mi nem hallgattunk rá.

Igy szőtte most a palástot a sötéthaju leány is. A legmelegebb színeket vette elő, a bíbort, arannyal összefűzve és nem hallotta, hogy a lábainál altató dalba kezdett a Balaton. Elfáradt az egész napi diadalmas himnuszban és azért egy rózsás kis fülhöz hajlott és annak suttogta el a legszebb dalt, amit egy fiatal asszonytól hallott, aki a gyermekét altatta.

Mivel minden leány szívében benne él az anya, a leány felfigyelt és nézte a nagy vizet, mely hátán hordozta a legdrágábbat az emberi életet.

Egy piros csónakból asszonyi kacagást hozott felé a szél. A leány felállt. Ott állt egyedül, mint

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Hogyan kívánja Anglia rendezni az ellenőrző hajók biztonságát

Legsúlyosabb büntetések a bombázások ellen és semleges zóna a hajók részére

Londonból jelentik: A *Daily Herald* értesülése szerint Anglia mindkét spanyol küzdőtől a következő biztosítékokat kéri:

1. Legsúlyosabb büntetés kiszabásának terhe mellett megparancsolják repülőgépeiknek és hadihajóiknak, hogy a jövőben nem lövetik, illetve nem dobnak bombát a nemzetközi ellenőrzésben résztvevő hadihajókra.

2. A két hadviselő fél megjelöli a biztonsági zónákat, amelyeken belül a külföldi hadihajók minden körülmények között védve vannak *nem provokált támadások ellen.*

A *Daily Herald* úgy tudja, hogy a valenciai kormány már is biztosította az angol ügyvivőt, hogy a garanciákat a valenciai kormány megadja és mindenekelőtt a palmai kikötőre vonatkozólag.

KOMMUNISTA TÜNTETÉS LONDONBAN A NEMETEK ELLEN — DELVAYO BLUMNAL

Londonból jelentik: A kommunista párt

egyik kerületi gyűlése után mintegy kétezer főből álló tömeg kedden a német követség épülete elé vonult és ott a tüntetők küldöttsége tiltakozó iratot nyújtott át Almeria bombázása miatt. Az irat átnyújtása után a tüntetők még félóra hosszat a követség előtt maradtak és kiáltoztak.

A tüntetőket a rendőrség oszlatta szét.

Párizsból jelentik: *Del Vayo* kedd este Párizsba érkezett és szerdán megbeszélést folytatott *Blum* francia miniszterelnökkel és *Delbos* külügyminiszterrel.

AZ ANGOLOK TILTAKOZNAK VALECIÁBAN

Londonból jelentik: Az angol kormány utasította Anglia valenciai ügyvivőjét, tiltakozzék a május 26-iki támadás miatt. Ez alkalommal egy bomba a Palma di Mallorca-i kikötőben majdnem eltalálta a „Hardy” nevű angol gőzöst és bomba érte a „Barletta” olasz hajót, melyen hét tiszt életét veszítette.

Hull külügyi államtitkár nyilatkozik a sajtónak Amerika mérséklő irányáról

Washingtonból jelentik: Hull külügyi államtitkár a keddi sajtóértekezleten az ibizai ügygel kapcsolatban azt a kijelentést tette, hogy az amerikai kormány, ha valahol különleges helyzet támad, mindig azon fáradozik, hogy a két felet egyaránt mérsékelje. További lépést ez esetben sem tett és az amerikai kormány változatlanul kitart önálló irányvonalá mellett.

A semlegeségi törvény alkalmazásáról Hull nem volt hajlandó nyilatkozni. Értésre

Madrid körül felújultak a harcok

Két nap óta állandóan támadnak a vörösek, de mindig visszaverik őket

A spanyolországi harcokról a következő jelentések érkeztek: Madrid vörös védői két nap óta állandó támadást kísérelnek meg a spanyol főváros körül a nemzetiek állásai ellen. A támadást a nemzeti csapatok eddig mind

adta azonban, hogy ezzel a lehetőséggel hivatalos körökben nem foglalkoznak.

VALENCIA

A NÉPSZÖVETSÉGNÉL TILTAKOZIK

Valenciából jelentik: A valenciai kormány kedden este minisztertanácsot tartott, amelyen megvitatották a nemzetközi helyzetet. Hernandez közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a valenciai kormány Almeria bombázása miatt tiltakozó jegyzéket juttatott el a londoni bizottsághoz.

visszaverték. A vörösek nagy veszteségeket szenvedtek. A nemzetiek hadiszákmánya jelentős. A többi között öt nehéz harcikocsit is zsákmányoltak.

egy társtalán jegyenye, aki mellé elfelejtett a kertész egy másik társat ütni, akinek elmondhatja elcsúszhatja a bánatát és az örömét.

Igy állt egyedül a leány karosu, fiatal szépségében. A szíve hosszan, fájdalmasan feldobant, mert a piros csónakban ült egy asszonnyal akit ő várt, akit ő szeretett.

A piros csónak lassan siklott a vizen. Egy napegyet szép férfarc az asszonyhoz hajolt, Suttogott, vagy csókolt? Talán mind a kettőt, mert az asszony karja a férfi nyakára fonódott.

A leány sötét szeme a csónakot követte. Eszébe jutott a férfi esküje, hogy: csak ő és senki más...

Ennyit ért az eskü...

Elfelejtette, hogy várja az Ezüst sárlyt, amin el akartak indulni ketten egy szép, egy boldog, egy új hajnal felé.

A leány elindult a kabin felé, de a szemében benne maradt a piros csónak, az egymás felé hajló két arc.

Ettől kezdve gyorsan pergett a film, az Élet filmje.

Mint akit üznek, szaladt a moló felé. Ott himbálódzott az Ezüst sárly. Fehér volt mint a hó és mintha a hold színtartó volna rá ezüstöt, úgy csillogtak az ezüst betűk. Olyan makulátlanul tiszta volt a csónak, mint egy ártatlan leány lélek. Kristálytisza és csillogó.

Az evezők nem akartak engedelmesen simulni a rózsás kis tenyérbe, de a kis kéz átszorította.

— Menni kell... menni... elfelejteni a hűtlent...

Már elhagyta a molót, erre már alig voltak. Egy hajó szele messziről a hullámokat, túlkölt, aztán az is elcsendesedett. A nagy víz olyan csendesen feküdt óriás nyoszolyájában, mintha álmodna.

A nap lebukott, mintha a vízbe szállt volna ő is pihenni. Egy darabig arany és piros volt minden, majd lilás barna árnyak tűntek fel a vizen. A víz egyszerre elvesztette aranyos kék színét, a tündéresszony összehúzta a palástját, úgy látszott fázott. Sötétszürke lett minden, olyan, mint egy óriás sötét koporsó, ami mellett nem égnek gyertyák, mert a sötétlilás égbolton még nem nyitották ki arany szemüket a csillagok.

A leány összerázkódott.

Milyen barátságtalan lett egyszerre a nagy víz, szinte félt tőle. Sehol egy hang, sehol senki, amerre csak a szeme ellátott.

— Talán visszafordulnék, még nem késő — gondolta.

És akkor újra hallotta a boldog asszonyi kacajt.

— Nem, ezt nem bírom, — gondolta — inkább legyen vége mindennek.

Lenézett a vízbe. Nem! Belegrani nem bírta. Olyan borzalmasan mély és sötét. Inkább rábizom magamat az Ezüst sárlyra. Majd az evezőket lassan elhagynom. Előbb az egyiket aztán a másikat. És akkor vízszaggal az Ezüst sárly...

— Igaz volt amit suttogtak, — gondolta — őt szereti és nem engem.

Az egyik evezőt lassan felemelte, hogy bele dobja a vízbe.

Reggel hiába fogják keresni az Ezüst sárlyt. Ennyi lesz az egész.

A víz szürke színe még mélyebbre olvadt, még sokkal sötétebb lett. A leány most átfogta szorosán az evezőt, a keze reszketett az erős szorítástól. Az erek kidagadtak a kezén, majd fel emelte, hogy a magasból dobja le a mélybe, amikor Tibany felől halkán, aztán erősebben felszendült az esteli harangszó.

Legjobb védelem betegségek ellen az

Odol FOGÁPOLÁS

Meghalt a horvát katolikusok legidősebb püspöke

Irodalmi és politikai téren is nagy multja volt a főpapnak

Belgrádból jelentik: Lopud szigetén 90 éves korában meghalt dr. *Uccellini Ferenc* katarói püspök, Jugoszlávia legidősebb katolikus egyházfejedelme, aki annakidején nagy szerepet játszott a monarchia politikai életében. Élénk tevékenységet fejtett ki irodalmi téren is. *Dante* „Isteni színjáték”-át horvát nyelvre fordította.

Antonescu hazautazott

Párizsból jelentik: *Antonescu* külügyminiszter kedden este visszautazott Bucurestibe.

Súlyos robbanás egy osztrák tölténygyárban

Bécsből jelentik: Ausztria legnagyobb fegyvergyárában, a hirtenbergi tölténygyárban súlyos robbanás történt. Az egyik munkateremben, ahol a könnyebb lövedékeket állítják elő, az egyik munkás szegyet akart beverni egy deszkába. Az első kalapácsütésre a szegből szikra pattant és felrobbantotta a munkás mögött álló vödörben lévő robbanóanyagkeveréket. Hatalmas robbanás rázta meg a levegőt, mire a nagy teremben, ahol mintegy száz munkás dolgozott, vakrémület keletkezett. A munkaterem percek alatt lángbaborult. Öt munkás súlyosan, hét könnyebben megsebesült.

— Giling-galang — zenélt az érc szava.

A leány keze lassan lehanyatlott. És amíg balkezebe fogta a lapátot, a jobb kezével keresztet vetett és ahogy azt mindig szokta, belekezdett:

— Üdvözlégy Mária!

Az arcába viszatért az élet színe, a szeme újra csillogott és az Ámen után szorosra fogva az evezőket megfordította a csónakot, vissza a moló felé.

A víz sötét volt, de már nem félelmetes; olyan volt mint egy öreg anyó, aki sötétszürke ruhába öltözik, mert tudja, hogy neki már ez a szín illik. A hullámok elpihentek, akárcsak a szürke ruha selyemrúca, amikor az öreg anyó leül az öreg fotóbjé pihenni. Így pihent a Balaton is.

A leány felemelte a fejét az ég felé és úgy itta az érc szavát.

— Giling-galang.

Az érc szava kongott a víz felett és a harangzugas tele volt zenével, biztató, reménytöntő zenével egy fájó kis szíven keresztül szöve.

A sötéthaju leány tenyere tele volt hólyaggal és fájt, de még ez a fájdalom is gyönyörű volt, mert az Eletről beszélt. Az Eletről, amit az Istentől kapunk és amit nem dobhatunk el magunktól.

A fehér csónak a molóhoz ért.

A parton a barát nő állt.

— Hol voltál egyedül? — kérdezte és szája a kiállt izgalomtól reszketett.

— Nem voltam egyedül! — mondta komolyan a sötéthaju leány.

— De hiszen...

— Nem! Mert vedem volt az Isten!

A harang ráfelelt:

— Giling-galang.

Drága, szűzmáriás lobogót küldtek a Bucurestiben szolgáló székely cselédleányok szülőfalujoknak

Kilencezer leit adtak össze fáradtságos keresményükből, hogy megható ajándékkal meglepjék a búcsúra induló falut

Egy sokszázados búcsúünnep története

Urnája a katolikus világnak egyik legszebb, legfőbb ünnepe. Az oltárszentesség szerzésének ragyogó napja, melyet a nagy városok hívő közönsége éppen úgy, mint a legelrejtettebb kis falu ájtatos népe, egyenlő külső fénytel és benső lelki elmélyedéssel ünnepe meg.

Urnája az Odorhei megyei havasalji népnek már évszázadok óta különleges búcsú-ünnepe. Kezdetben versenyzett a híres „sornlyói pünkösdi búcsúval” is, mert nemcsak Odorhei hívei sereglettek össze erre a napra, de zengő énekesző mellett a Hargitán átjöttek a ciuci népes kereszthaljak is.

Régen több évszázadon át ezeket a búcsukat a székely anyavárostól délre, három kilométer távolságra levő bizánci stílusban épült Jézus-kápolnájánál tartották. Ennek a kápolnának cífrán kifestett famennyezetén Orbán Balázs szerint 1677-ből való felirat volt, de ez, amint Orbán Balázs megjegyzi, csak a mennyezet megújítását s nem a kápolna építési korát jelöli, mert annak építési stílusa a XIII. század jellegét mutatja. A kápolna körkerítését és a kápolna mellett lévő remetelakot Rudnay Sándor püspök kegyes ajándékából udvarhelyi Simó János építtette, ki egyszermind kapitánya volt a templomi ünnepélyeknél diszkrét tevélyevezett „Jézus katonáinak.” A kápolna nevezetes régi műalkotás, amelyhez még a tatárdulás idejében keletkezett monda fűződik. Jókai Mór is megörökítette ezt a mondát a „Magyarhon szépségei” című könyvében és Lévai Lajos dr is felújította a három évvel ezelőtt kiadott „Székelyföldi képek” című füzetében.

A monda szerint egy alkalommal erős tatársereg vette körül a maroknyi Budvárát. Mikor már nem volt a védőknek reményük, sem a falakban, sem a hadiszerekben, a kétségbeesés szélén az egyik legsápadtabb, leggyengébb, de a legistenfélőbb székely ijáasz a várfokáról egy nyilat röpitett a tatársereg közepébe azzal a fohással: *Jézus segíts meg!* Repült a nyilvessző egyenesen a vezérkán sátorába s ott is a tatárfőnök testébe, mégpedig a szíve közepébe. Mikor a tatársereg ezt látta, gyorsan eltávozott a vár alól. A megmenekült Budvár keresztény népe pedig a tatárfőnök sátora helyén emlékkápolnát emelt, elnevezve „Jézus kápolnája”-nak.

Ennél a kápolnánál zajlott le hosszú évszázadokon át az urnapi búcsu. Erről a búcsuról Szeles János „Udvarhely krónikája” című kéziratos művében, amit néhány évtizeddel ezelőtt Szádeczky Lajos adott ki, a következőket írja: „Vagyon a Köszörűkő végénél a Soós-patak partján egy régi formára épített kis kápolna, melyet a pápista nép Jézus házának nevez és igen nagy áhítatossággal tisztel. Eleitől fogva pedig Urnapján, az csiki és idevalók, egész havasaljai pápista sokaság nagy processzióval oda menvén, vitte végbe ájtatosságát, mintegy örvendezvén (ha az üdö megengedte), hogy a Jézus házához mehetett, de már egy néhány esztendőttől fogva ezen régi atyáinkról reánk maradt szép rendtartás félbeszakadt. Már a religiosum is megkényesedett.” Ezután Szeles János feljegyzésében két gyilkosságot említ fel, ami azért történt, hogy a körmenetet megzavarták. Egyszer egy katonát öltek meg, aki a keresztet állította, máskor pedig egy fiut vertek hoitra azért, hogy fogadásból feltett süveggel ment a körmenet közé.

Bizonyára nem „a religiosum megkényesedése” miatt szüntették meg a búcsu tartását a kápolnánál, hanem éppen az említett zavaró és véres események miatt. Az urnapi búcsu azonban nem szűnt meg, hanem csak a színterét tették át a városba s az ünnepélyes szentmise a Szent Miklós-templomban s a körmenet a város főterén szokott lezajlani. Azonban az a tudat, hogy a búcsu eredete, kezdete a Jézus kápolnához fűződött, sokáig élt az emlékezetben, amiért is még félszázaddal ezelőtt is, amint Orbán Balázs feljegyzi, Urnap előestéjén körmenetben szoktak a Jézus kápolnához vonulni. Napjainkban a Jézus kápolnájában csak Husvétvasárnapján mondanak szentmisét a határkerülők részére. A böjt idején pedig egyes ájtatoskodók a kápolna körkerítésében végzik a keresztúti ájtatosságot az otlévő stáció-képeknel. A felnőtt leányok kongregációja is fel szokta keresni évente ezt az ősrégi kápolnát.

A városban tartott urnapi búcsu története tehát nagyon régi. Gróf Batthyány Ignác, a tudós püspök, amikor 1873-ban Odorheium látogatást tesz és szemügyre veszi az akkori templomot, a látogatásról saját kezűleg írott latin nyelvű feljegyzésében megállapítja, hogy a templom nagyon szűk (28 lépés hosszú, 13 lépés széles) és rozoga, a hívek befogadására kicsiny, holott már akkor Urnapján ötezer hívő szokta vot fekeresni. Tehát maga a püspök is egyrészt azért sürgeti az új templom építését, hogy az az urnapi tömeg befogadására elegendő legyen. A háromhajós, barokk-stílu tágas templomot, melynek hossza 38, szélessége 18 és toronymagassága 45 méter, öt évi szorgalmas munka után 1793 május 27-én (talán éppen Urnapkor) szentelte fel Batthyány püspök. Azóta ez a templom állandóan színhelye az urnapi búcsúnak. De most már ez is szüknek bizonyul a sok-sok ezer hívő befogadásá-

ra. Ezen aztán úgy segítenek, hogy a templom közelében lévő főgimnázium előtt is állítanak fel tábori oltárt, ahol a templomból kiszorultak részére mondanak misét és szentbeszédet. Amikor az ünnepélyes szentmise és predikációk befejeződnek, akkor kezdődik a szentségi körmenet, amely a város főterét kerüli meg. A körmenet a sok-sok keresztel, zászlóval, lobogóval az ifjuság laborumával gyönyörű látványt nyújt. Ott haladnak az ipartársulatok zászlói is, mint a cének idejéből fennmaradt szép szokások.

Az idei búcsun is, amelynek ragyogó szép idő kedvezett, sok-sok ezren jelentek meg a havasalji községekből. A nagykörmenet elindulásakor a kereszték és zászlók erejében egy hatalmas, háromrudu kereszt vonia magára a figyelmemet egy szép Mária képpel és ezzel a felirattal: „Farkaslaka 1937.”

Az említett község buzgó papja: Mihály Domokos plebános, éppen közelemben lévén, megszólított: *ebben az évben készítették ezt a gyönyörűséges szép keresztet?*

— *Igen, a Bucurestiben szolgáló leányaink leptek meg vele a somlyói búcsukor, amikor ünnepélyesen átadták nekünk. Kilencezer leit adtak össze fáradtságos keresményükből, hogy ezzel a gazdag ajándékkal örömet szerezzenek szülőfalujoknak.*

— *Valóban megható és szép. Az ilyen leányokat, akik szűzmáriás lobogót küldenek festvéreiknek, nem lehet felteni a nagyvárosok forgatagában és csábításai között sem.*

Alig fejezem be szavaimat, felhangzik az ének: „Minden nemzetek az Urat áldjátok” s elindul a főszeles körmenet, hogy a négy oltártól Sándor Imre, főesperes a szentségi Jézus áldását adja a havasalji napbarnított, buzgó népére. A körmenet visszatér a templomba, elhangzik az Antiphona, de ezzel nincs vége az urnapi-ünnepségnek.

Mintegy hét esztendeje lehet, hogy Sándor Imre, akkori népszövetségi igazgatónak az az eszméje támadt, hogy Urnap délutánját, mikor összesereglik a vármegye népe, fel lehetne használni népnevelő munkára is. A gondolat életrevalónak bizonyult s attól kezdve a vármegyei katolikus ifjusági népszövetségi tagozatok ezen a napon tartják évi diszközgyűléstüket, amelyen versenyek keretében az éneklésben és a szavalásban elért eredményt mutatják be a vidéki közönség nagy érdeklődése mellett. Így történt az idén is.

Igy tehát az urnapi búcsu a havasalji népnek nemcsak hitéletét, hanem kedély nevelését és nevelését is szolgálja.

Biró Lajos.

A félvilágot bejárja, Jó társaságban utazik, Semmire gondja nincs, Ezreket takarít meg,

ha csatlakozik

a „Magyar Lapok” párizsi társasutazásához.

Részvételi díj 9875 Lei

Főbb megállóhelyek: München, Párizs
Lisieux, Milano, Velence.

Jelentkezzék még ma

a „Magyar Lapok” utazási osztályánál.

CASSULO ANDRAS pápai nuncius Satu-Maren

A Szentszék követe meglátogatta a katolikus intézményeket és kiosztotta a pápai áldást

Satu-Mare. Saját tud. Cassulo András c. érsek, a Szentatya új bucurestii követe transylvániai körútja során, mint jelentettük, kedden délután dr. Kovács Gyula, Bob Gheorghe és Pakocs Károly kanonok kíséretében Satu-Marera érkezett. A püspöki palotában ünnepélyes fogadtatás és díszbéd volt a magas vendég tiszteletére.

A nuncius látogatása a katolikus intézményeknél

Délután fél 5-kor a nuncius Fiedler István megyéspüspök és Kovács Gyula kanonok kíséretében gépkocsival az épülő görög katolikus katedrálishoz hajtatott, ahol a görög katolikus egyházközség, Bob Gheorghe kanonokkal és Drágos Aurél főesperessel az élen, ünnepélyesen fogadta.

Drágos Aurél főesperes üdvözlő beszédére a Szentatya követe néhány buzdító szóval válaszolt. Elismerését fejezte ki az egyházközség áldozatos munkája felett. Dr. Cadariu Emilné a görög katolikus nők nevében hódolt a nuncius előtt s gyönyörű rózsacsokrot nyújtott át a magas vendégnek. A nuncius megtekintette a rövidesen felszentelésre kerülő templomot. A Szentatya követe kijelentette, hogy nagy meglepéssel tér vissza székhelyére, mert meggyőződött róla, hogy ezen a vidéken féltve őrzik a krisztusi hagyományokat. S hogy hitükben továbbra is megerősítse a híveket, kiosztotta a pápai áldást.

Meghatóan lelkes fogadtatásban részesítették a nunciust a római katolikus püspöki konviktus növendékei is.

Az intézet kápolnájába lépő főpapot az „*Ecce Sacerdos*“ feisleges hangjaival a Schneider József tanár vezetése alatt álló énekkar fogadta, majd Stacz Ferenc VIII. osztályú növendék francia nyelvű üdvözlőbeszédet mondott. Tóth József elemista verssel üdvözölte a Szentszék diplomáciai követét.

A nuncius köszönetet mondott a meleg fogadtatásért. Az elhangzott beszédekben és a szemekben — mondotta — a hit iránti törhetetlen hűséget látta csillogni. A katolikus ifjúság, lelkében a mélyen gyökeredző krisztusi igazságokkal és törvényekkel, indul az élet nehéz útjaira, ahol így felkészülve minden biznnyal derekasan megállja helyét. Aki Istent szereti, az rossz ember nem lehet; abból a társadalomnak hasznos tagja nevelődik. Megemlítette ezeketán, hogy a Szentatya megbízásából nemrégén végigjárta az olaszországi ifjúsági intézményeket és iskolákat, ahol a fiúkat papok, a leányokat szerzetesnők felügyelete alatt nevelik. Mennyi jó származik ebből a rendszerből, hiszen a növendékeket szeretetre, becsületességre tanítja az Egyház szolgálja s olyan embereket indítanak az életbe, akik nem hiszik, hanem élnek is az Evangéliumot. Inti az ifjúságot, hogy istenfélelem, jámborság, szorgalom és fegyelmeztség legyen életparancsuk, mert akkor „jó harcot harcolhatnak“. A nuncius ezután az ifjúságra kiosztotta a pápa áldást.

Az Irgalmas Nővérek anyaházában

A püspöki konviktus megtekintése után a nuncius kíséretével az Irgalmas Nővérek anyaházába vonult. A kedves egyszerűségében is megragadó zárdatemplom ajtajában Komka Vilmos kanonok fogadta a nunciust, aki az oltár elé lépett. A zárda énekkara az „*Ecce Sacerdos*“-t énekelte.

Dobos Anikó VIII. osztályos zárdista francia nyelvű üdvözlőbeszéd kíséretében hatal-

mas virágcsokrot nyújtott át a nunciustnak, aki azt az oltárra helyezte.

— A tisztelet és hála érzetének együttes találkozását jelképezi ez a virágcsokor — mondotta. — A Szentatya iránti nagy szeretet és hódoló tisztelet gyűjtötte össze e pompázó virágokat, amit alázatosan tettem le az Ur oltárára. — Örömet fejezi ki, hogy az Irgalmas Nővérek körében megjelenhetett s közvetlen közelről láthatja az Anyaházat és szerzetet, amelynek tagjairól annyi szépet hallott. Beszélt a növendékekhez is, majd kiosztotta a pápai áldást.

A zárda vendégszobájában ezután még elbeszélgetett a nővérekkel s búcsúzóul ezt mondotta:

— Amikor elhagyom zárdájukat, három szóból álló tanácsot adok, hogy munkájukat maradéktalanul befejezhessék: *Alázatosságot, alázatosságot, alázatosságot.* Ha valakiben a büszkeség, vagy a kevélység érzése ágaskodik, amiért nagyot, értékeset cselekedett, térdeljen le és csókolja meg a földet.

A Hildegárdánál P. Sándor Krizosztom házfőnök-plébános fogadta a magas vendéget, míg a ruthén szertartású görög katolikusoknál Ulicsák Béla lelkész sietett eléje. A nuncius mindkét helyen áldást osztott.

A székesegyházban

Hét órára volt kitzúve az ünnepi litánia, de már jóval hét óra előtt zsúfolásig megtelt a hatalmas templom. A székesegyház kapujában Fiedler István megyéspüspök a káptalan és a papság élén fogadta a belépő nunciust, míg a székesegyházi énekkar Wiesler Egyed karnagy vezetésével Iosef Gruber „*Ecce Sacerdos*“-t énekelte.

Az oltár előtt Fiedler István megyéspüspök a város és a megye katolikus társadalma nevében köszöntötte a nunciust s a hívek nevében hithűségről s az Egyház iránti ragaszkodásról tett megható fogadalmat.

A nuncius válaszában kijelentette, hogy az ország katolikus gőepontjaiban, amerre eddig megfordult, mindenütt pezsgő hitéletet és a

Nem táncolok többet!

Rosszullét — fej-és hátfájások
tönkreteszik legszebb perceit!
Ha most bevenne egy pyramidon-
tablettát, visszanyerné jóhangulatát.

Pyramidon

TABLETTA

Figyeljen a „Bayer“-keresztre,
amely megvédi az utáztatoktól!

Szentatya iránti hűség legnemesebb megnyilvánulását látta s ebben Satu-Mare katolikus-sága az első között áll.

A szószéknől a hívekhez szólott, akiknek ilyen nagy számban való megjelenése határtalan örömmel és Isten iránti hálával töltötte el a szívét. Inti az egybegyűlteket, hogy kifelé is éljék Krisztus evangéliumát, mert a hit bátor megvallása a templomon kívül is szükséges. A katolikus világ egyesüljön a Megváltó szeretetében, a gyakorlati életben pedig jó cselekedetekkel szépítsük az annyi sebtől vérző, szenvedő világot. Beszéde végén megáldotta a híveket.

Fiedler István megyéspüspök litániát imádkozott, majd áldásosztás volt az Oltári-szentséggel.

Szerenádok

A Kolping Legényegyleti Dalárda kedde-este a püspökségen szerenádok adott a pápai követ tiszteletére, Wiesler Egyed székesegyházi karnagy vezényletével. A székesegyházi vegyeskar szintén énekzámokkal hódolt a magas vendégnek. A dalosok nevében dr. Kovács Gyula kanonok olasz nyelven üdvözölte a nunciust, aki meghatott szavakkal köszönte meg a szeretet és a ragaszkodás lelkes megnyilvánulását.

A csehszlovák kormány kegyelmet adatott a szlovák önkormányzat egyik neves küzdőjének

A tizenöt évre ítélt Tuka Béla-t szabadlábra helyezték.
Tuka megvakult eddigi fogsága alatt

Pozsonyból jelentik: A „Slovák“ jelenti, hogy Tuka Béla dr. egyetemi tanárt, a lap volt főszerkesztőjét és az autonomista néppárt elnökét szerdán szabadlábra helyezték.

Bangha Béla S. J.

VELÜNK az UR

A hirneves szónok szentbeszédsorozatának III. köt. Tartalma: Eucharisztikus beszédek, evangéliumi szakaszok, alkalmi beszédek.

Ara füzve 100 lel.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Tukat államellenes bűncselekmény miatt, 1924-ben 15 évi fegyházra ítélték, azzal vádolva, hogy a felvidéket el akarta szakítani Csehszlovákiától. Hodzsa kormánya megértőbben fogta fel a tót nép önkormányzati követeléseit; hiszen Hodzsa maga is tót származású. Így történt, hogy Hodzsák elterjesztést tettek a Tuka javára való megkegyelmezésért.

Tuka a rárótt büntetés felét töltötte ki. Börtönében súlyosan megbetegedett és megvakult.

A prágai kormány hivatalos jelentést adott ki Tuka szabadlábrahelyezéséről. Az igazságügyminiszter Tukát további intézkedésig rendőri felügyelet alá helyezte.

Gyakorlati hozzászólás a magyar szórványügyhöz

(Előadás az Országos Magyar Párt kisebbségügyi szakosztályának
1937. május 30-án tartott vitaülésén.)

Irta: Szathmáry Lajos dr.

(Második közlemény.)

A szórványügy szórványi missziós munka formájában úgy van átmenve a köztudatba, mint tisztán az egyházak hatáskörébe tartozó ügy.

Csak az utolsó tíz esztendőben veszik ki a világi szervezetek részüket a szórványgondozásból erőteljesebben.

Felbecsülhetetlenül nagy szolgálatot tettek és tesznek az egyházaink a területükön levő szórványaink gondozásában.

Ezt a munkát a jövő magyar szórványmunka tengelyébe kell állítani, mint kiválóan bevált eszközt a szórványgondozásnak.

Az egyházi munkánál megfelelőbbet nem tudnék ajánlani az alábbi okokból: Már meg vannak az utolsó szórványig kiterjedő egyházi szervezetek, tisztviselőkkel; a lelki gondozás mellett a hívek gazdasági és közéleti bajaival is törődhet; van alkalma szövetkezeti, más népjóléti kulturális ügyekben irányító szerepet venni.

Mégis nem várhat veszély nélkül tovább az egésztest átfogó nagy rendszeres munkának az elkezdése.

Közös nevezőre kell hoznunk minden szórványi munkát: rendszert kell behoznunk abba. Arra gondolok, hogy az Országos Magyar Párt, mint a romániai magyarságnak egyetlen nagy összefogó szerve, a maga nagy erkölcsi súlyával álljon ennek a munkának az élére. Formát kell találni az egyházakkal való politikamentes közös szórvány munkára.

Összeírás (kataszteri) kell készíteni a szórványokról

A gyakorlati kivittlétlően bátor lesznek a szórványmunkánál szerény elképzeléseimet ismergetni: egyelőre ezt a megoldási lehetőséget kívánom felszínre hozni s a tisztelt szakosztály előtt megvitatás alá bocsátani.

Minden munka alapjául feltétlenül kívánom

Adatgyűjtő munkálatok a szórványban élő magyarokról

Szórványtanulmányom elkészítéséhez azzal az elhatározással fogtam, hogy igyekszem megfellelni arra az önként felvetődő kérdésre: tulajdonképpen hány magyar lélek él a szórványokban!

Bevallom, hogy ebből igyekeztem csak fél-eredményt járt. Okául ennek azt hozhatom fel, hogy hiába van meg a magyar egyházi főhatóságoknak a legjobb igyekezete, ha végrehajtó tisztviselőinek egy részében hiányzik a politikai jelöltség legkisebb mértéke, ha a magyar ön tudat még az ilyen közmunkáig sem tud felmelegedni!

A legutóbbi népszámlálás adatait sem használhattam fel, miután annak feldolgozása és közlése még mindig késik.

Mégis igyekszem a tisztelt szakosztálynak ezúton adni arról az adatgyűjtésről, amit az idő rövidsége, a munka nagysága s az ismert akadályok mellett is eszközölnöm sikerült.

Adatforrásaim felsorolásával kezdem, amelyekre a tisztelt szakosztály és különösen könyvtáraink figyelmét ezúton vagyok bátor felhívni, mint utóbbi munkákra és kitűnő szórványtanulmányokra.

Nem szórványmunka ugyan, de kitűnő adatkár az oradea-satmari római kat. püspökség Szematismusa.

Kimondott szórványmunkák az alábbiak: a már fentebb említett Gergely Ferenc „Megoldott kévk” című munkája kész kataszterrel és a jövő feladatainak a kijelölésével. Horváth Jenő „Szórványkérdés hunyadmegyei szemmel”; Szigethi Béla: „A regáti Missióról”; Sass Kálmán: „A királyhágómelléki ref. Egyházkerület szórványai”; Földes Károly: „A mezőségi szórványok”; dr. Dávid György és Nagy Zoltán: „Magyarok a Kárpátokon túl”; Domokos Pál Péter: „A moldovai magyarság” című munkái.

Úgy és fajszeretettel sugárik ki a tanulmányok minden sorából, itt ott feltűnnek a sorok között az irónak lelki fájdalma a „Nagy pusztulás láttán”; „Pusztulunk, veszünk”; „Jaj nekünk”; Igen ezek az apostolok lelkében átéltek a szórványkatasztrófákat munkájuk közben.

A rendszeres szórványmunkának alapját a

tosnak tartom a szórványi népszámlálást, vagy on leltart. a bajok és kívánságok összeírását és mindezekből az országos Központban az u. n. Szórványkataszter felállítását.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy egy ilyen mintakataszter bemutatatható a tisztelt szakosztálynak, amelyik az országos kataszter összeállításánál némi módosítással alapul szolgálhat.

A sieul marea ref. egyházmege ref szórványairól készítette Gergely Ferenc násaudi misz- aziol ref. lelkész.

Ha nevezett missziós magyar lelkész az ő szű- kös anyagi eszközei mellett talált módot ennek a tökéletes kataszternek az összeállításához, sőt „A megoldott kévk” című szórványokról törté- neti tanulmányt is tudott szerkeszteni, hin- nünk kell abban, hogy a példa buzdítólag hat- azokra is, akik kocsai és lo meg pénzügyi támo- gatás nélkül képtelenek egy lépést is tenni a szórványaikban.

Az illetékes tényezőknél és munkaerőknél egy általános mozgósításával pár hónap alatt megvalósíthatóan vélem a kataszteri összeírás- t. Miért van szükségünk szórványkataszterre?

Azért, amiért a betegnek a diagnózisra, a su- lyos esetben pedig az orvosi konziliumra.

Kell tudnunk, hogy a magyarság teste hol mutat káros tüneteket, hol a legnagyobb veszély, hol kell előbb és hogyan beavatkozni.

Eszközeink szegényes volta mellett fel kell állítanunk a szórványoknak a veszélyeztetettsé- gük szerinti sorrendjét azért, hogy a megszültés mindég a legrászorultabbat érje.

A központi irányító szervezet (előz volna egy tisztviselő vezető) a munkálatokat és ezzel min- den magyar intézménynek harmonizálni kell majd.

Ez volna a szórványkataszter szükségességé- nek rövid megindoklása.

szórványkataszter képezheti, vagyis a szórvány- helyzetben levő magyarságnak fej-, vagyon-, fe- lekezeti és szükségletek szempontjából való össze- írása.

Az összeírás egységes irányítás mellett annál pontosabb lehetne, minél decentralizáltabban vol- na eszközölhető. Az így egybegyűlt anyagból a központi iroda felállítaná a szórványok sorrend- jét a veszélyeztetettség szempontjából és a segítő munkát szerint osztaná be és irányítaná.

Szórvány szempontból nem állnak rendelkezésre kimondott szórványadatok és így az adat- összeállításnál a valószínűségi számításokra voi- tam utatvala, amelyeknek elfogadhatóságát sze- rencsésen és egyezően ellenőrizhettem egy 1935. évi egyházi összeírásból.

Ennek a tanulmánynak nem is az a feladata, hogy pontos és kimerítő szórványadatokot gyűjt- sön egybe, amint említettem is, csak a szór- ványkataszter kapcsán volna kívánható, hanem igenis az, hogy kimutassa azt a valószínű számot amire a szórványi helyzetben élő magyarság be- csülhető.

Valószínű számok a szórvány- ban élőkről

A Transsylvania adatokat megközelítő pontos- sággal sikerült összeállítani, annál kevésbé a bu- curessti, petroleumvidéki és a többi kisebb regáti száz meg száz magyar szórvány adatait, miután erre nézve statisztikai adat egyáltalán nincs. Az egyházi összeírások pedig — anyagi eszközök hiánya miatt — még a kezdet kezdetén vannak.

Domokos Pál Péter kiváló szórványmunká- sunk által feldolgozott adatok vannak Moldova Bucovina, Basarabiára nézve.

Azt hiszem, már most előrebocsáthatom, hogy az egész regáti magyarság szórványi állapot- ban levőnek tekinthető. Akár a bucuressti száz- ezres, akár a bucovinai nagy vagy a moldovai sok ezres magyarságot nézzük: a bucuresstinek nincs faji tömegöntudata, pár ezer lélektől elte- kintve, nem talált magára, szervezetlen, szétesőrt tömeg, míg a bucovinai, de különösen a moldo-

* Alkoholisták, akik gyomorhurutban szen- vednek, elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gramm természetes „Ferenc József” keserűvíz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Az orvosok ajánlják.

vai magyarság még a saját anyanyelvű lelké- szeit is nélkülözni kénytelen. Gyermeküknek anyanyelvükön való oktatásáról pedig soha szó sem lehetett.

Egy évtized sem kell hozzá s elmerülnek az őket körülvéve népek árjában, ha az óhaza és a diplomácia nem talál kulturális életlehetőséget ezeknek is úgy, amint talált a román diplomácia a bulgáriai, a csehországi, szerbiai, macedóniai román szórványokat illetően és a szerb s cseh diplomácia viszont!

A Transsylvania szórványadatokát illetően al- pul az 1910 évi békebeli népszámlálását vette n és párhuzamosan mellé állítottam a háboru utáni 1920 évi adatokat. Szórványok minősítették minden 300 lélekszámon aluli magyar községet, vagy telepelt, de volt eset re, hogy a 400 lélek- számu magyar községet is szórványoknak kellett vennem.

Az 1910 és 1920 évekbeli összeírások között az 1920. évi népszámlálás terhére egy 80.000-es kü- lönbözet jelentkezik. Ez a 30 százalékos hiány könnyen megmagyarázható, ha ismerjük az 1920. évi népszámlálás elvi szempontjait és a végre- hajtó közegek hazafias tulbuzgóságát.

Csak három szempontra mutatok reá, ame- lyek tízszeres tömegeket tereltek át akaratsót tiltakozásuk ellenére más táborokba: a Satumare és vidékének magyar lakói, minden idegen hang- zásu, főleg német név tulajdonosai, a magyar anyanyelvű zsidóság és a gör. kel. magyarok mind a magyar népszámlálás magyar veszteség- listájára kerültek.

Az alábbi adataimban erre érdekes statisztika- i bizonyítékok vannak. A magyarság sorait há- boru után a reparációk is gyérítette, bár ez a szórványokban nem volt nagy arányu, hanem inkább a városokban.

Az 1920. évi szórványadatokból hiányzik a bucuressti, ahol békeidőben is volt magyarság, de kideríthetetlen számban és sokkal kevesebb, mint a háboru után. A mai és az 1920-as állapot- tal való összehasonlítás miatt az 1910. évi szór- ványai adatokhoz bealkuláltam Bucovina és Moldova szórványi magyarságát is, hogy a há- rom szórványadat végösszegét összehasonlítha- sam.

Ha 1910. és 1920. közötti természetes szaporu- latával a magyarságnak kiegyenlíttem az 1920-ki népszámlálás faji, nyelvi, vallási korrekcióit és az 1910. évi szórványi lélekszám-többletet leví- szem 1920-ba, mint Bucuressti magyar lélekszám- szaporulatát, akkor mindkét esetben egyenlőnek véve Bucovina és Moldova, valamint Basarabia magyarságának létszámát, kerekem megkapom a 290.000 lélekszámot ugy 1910-ben, mint 1920-ban.

Most ezt a két népszámlálást az 1935. évi egyházi szórványösszeírások adataival kell össze- egyeztetnünk. Ez az összeírás 105.515 számot eredményezett, amelyik szinte egyezik az 1920-as 109.076 számmal és az 1910-essel is, ha figyelem- be vesszük az említett eltéréseket.

Arra is figyelemmel kell lennünk, hogy a fe- lekezeti szórványösszeírások nem mindenike precíz statisztikai munka s így nem rontja a 3500 lélekszámkülönbötést azt a feltevést, hogy a szór- ványai magyarság létszáma a három statisztika- ból kivételesen 290.000 körül van.

1910-ben a magyar szórványok	
Ardealban	139.807
1910-ben Moldova, Bucovina	
és Basarabiában	100.000
Összesen	289.807

1920-ban a magyar szórványok	
Ardealban	109.076
1920-ban Moldova, Bucovina,	
Basarabia magyarjai kb.	100.000
1920-ban Bucuressti magyarsága	
felekezeti becslés szerint	80.000
Összesen	289.076

1935-ben magyar szórványok	
Ardealban felekezeti összeírás szerint	105.515
1935-ben Moldovában Domokos Pál	
Péter szerint	90.600
Bucovinában	10.000
Basarabiában	12.325
Bucuresstiben a felekezeti	
becslés szerint	80.000
Összesen	298.500

A 9.000-es különbség a természetes szaporu- lat javára írható. Egy pillanatra sem gondoltam arra, hogy a számadatokat, mint precíz adatokat állítsam a magyar közvélemény elé, mert ism- tem, ilyeneket ma összeállítani nem lehet. Mégis kellett valószínű számítás, lehető lelkisme- retességgel megállapítani a romániai szórványi magyarság valószínű létszámát, hogy fogalmunk legyen a szórványi feladatok nagyságáról. Szinte minden hatodik magyar lélek szórványban él, illetve magára van hagyatva.

(Folytatjuk.)

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400

Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.

Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sutyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

A jugoszláv királyné Romániában. Bucuresti. Saját tud. Mariora jugoszláv királyné tegnap Bucurestibe érkezett. A cotroceni palotában szállt meg Mária királynénál.

ROMANIA A NEWYORKI VILÁGKIÁLLÍTÁSON. Bucuresti. Saját tud. Károly király az 1939. évi newyorki világkiállítással kapcsolatban Roosevelt elnökkel közölte, hogy Románia elfogadja a meghívást a kiállításban való részvételre. — Megy vagyok győződve, tette hozzá az uralkodó, — hogy népem meg tudja majd mutatni, hogy ő is hozzájárult a tegnapi világ építéséhez s segíteni tud a holnapi világ felépítésében. Azután kifejezésre juttatta üzenetében, hogy a népek közötti megértést s egymás megbecsülését nagy mértékben elősegíti, ha megismerik egymás tulajdonságait, teljesítményeit, bajait, törekvéseit. Végül reményét fejezte ki, hogy a newyorki kiállítás hozzá fog járulni a megértés kialakításához, tehát új alkalom lesz a nagy amerikai nemzet számára, hogy ismét a béke szolgálatába állítsa erejét, amelyért oly rendíthetetlen kitartással harcolt volt. Az Egyesült Államok elnöke rövid válaszában örömet fejezte ki, hogy Románia részt vesz a newyorki kiállításon.

ERELYES INTÉZKEDÉSEK A DRÁGASÁG LETÖRÉSÉRE. Bucuresti. Saját tud. Tegnap este Berceanu alminiszter előktele alatt összeült az áruuzsora megfékezésére kirendelt bizottság. Elhatározták többek között a következőket: 1. A fővárosba irányított élelmiszer szállítványok C. F. R. viteldíjának 50 százalékkal való csökkentését, minden ad-valorem községi, kereskedelmi kamarai taxa felfüggesztését. 2. Az autóbuszok és teherautók, amelyek élelmiszereket szállítanak, a fővárosban szabadon közlekedhetnek, a C. F. R.-nek engedélyezett útvonalakon. 3. A halszállítás megkönnyítésére új, 800 hűtőládát helyeznek forgalomba. 4. A mezőgazdasági csomagok tekintetében egy 30 kg. súlyú csomag szállítása 25 lei lesz s kikülszítés szerinti mennyiségben szállíthat csomagokat.

Meghalt Schreyer Viktor dr. Sannicolaul-Maren kilencvenéves korában elhunyt Schreyer Viktor dr. ügyvéd és földbirtokos. Schreyer dr. a magyarság kimagasló egyénisége és vezető alakja volt Sannicolaul-maren és értékes irodalmi tevékenységet is fejtett ki. Számos szépirodalmi munkája van, azok közül megírta „Nagyszentmiklós története” című könyvét és ezzel uttörője volt a falutörténetírásnak.

HAT ÉS FÉLMILLIÓ LEI PÉNZBÍRSÁG. Satu-Mare. Saját tud. Jelentették, hogy a pénzügyi ellenőrző közegek tiltott szeszűzésen érték Jeremiás Lajos, Lázár Ignác, Beck Zsigmond és Izsák Márton kereskedőket. A Nagytajt tanyán 420 literes üstben készült a fekete szesz, amikor a pénzügyi közegek megjelentek s az üstöt és a készletet lefoglalták. A négy kereskedő ellen eljárás indult. A pénzügyigazgatóság közel négy és félmillió lei kártérítést megfizetésére kötelezték a kereskedőket, akiket a törvényszék is elmarasztalt. Két és félmillió lei kihágási bírsággal sújtotta őket a bíróság. A 420 liter szesz tehát közel hat és félmillió leibe került a négy kereskedőnek.

MEGÖLTÉ A VILLÁM A KÖZSÉG LEGMÓDOSABB GAZDÁJÁT. Brasov. Saját tud. Megrögzött. Megdöbbentő szerencsétlenség történt a Brasov szomszédságában lévő Satulung községben. Precup Ioan, a község egyik legmódosabb gazdálkodója a nagy eső ellenére szorgalmasan dolgozott kertjében. Már éppen a szobája felé indult, amikor villám sújtotta. Precup még a helyszínen kiszenvedett.

* Emésztési kúttések a bőrön rendszerint hamar elmúlnak, ha bélműködésünket reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezzük. Az orvosok ajánlják.

Gróf Bethlen István megidézését és kihallgatását kérte az állam ügyvédje a fráteri birtokper tárgyalásán. Clujról jelentik: Érdekes pert tárgyalt kedden délelőtt a cluj-i tábla. 1922-ben, a kisajátítás alkalmával gróf Bethlen István volt magyar miniszterelnök fráteri birtokát és a hozzátartozó malmot is elvették és felosztatták a földet igénylő falusiak között. Bethlen István dr. előbb a kisajátítás ellen próbált perrel tiltakozni: ez azonban nem járt sikerrel, mert fellebbezését elutasították, azután ügyvédjé. Párda Augustin utján már csak azt kérte, hogy az elvett birtokért megállapított 1 millió 200 ezer lejes kártalanítási összeget fizessék ki. Többszöri elhalasztás után kedd délelőtt került sor a per tárgyalására. A tárgyalás során Pop Cornél dr. azt hangoztatta, hogy ezt a követelést nem lehet az állammal szemben érvényesíteni, mert az 1920-ban Párizsban kötött megállapodások szerint a külföldi földbirtokokok kisajátított földjeiért járó kártérítési összeget nem az államnak hanem a „Fondul agrar”-nak, az erre a célra szervezett kisajátítási alaprak kell megfizetnie. Kijelentette továbbá, hogy a kezei között levő adatok tanúsága szerint Bethlen István gróf 1932. évben már megkapta ezt a követelést s ennek bizonyítására a volt magyar miniszterelnök megidézését és kihallgatását kérte. A tábla június 9-re halasztotta a tárgyalás folytatását s akkor dönt arról is, hogy megidézék-e gróf Bethlen Istvánt, hogy személyesen tegyen vallomást a tizenöt év óta távozó kisajátítási perben.

LELKIGYAKORLATOK AZ ALVERNÁN. A főlisztelendő papság részére lelki-gyakorlatos napokat rendezünk az Alvernán július és augusztus hónapokban. Július hó 12—16, július 19—23 és augusztus 2—6. napjain lesznek a papi lelkigyakorlatok, ha legalább tíz jelentkező lesz. Ellenkező esetben nem fogjuk megtartani. Jelentkezési határidő az első csoport részére júli. 1. A második csoport részére pedig július 20. Az ellátási díj minden megkezdett nap után 120 lei. Akik egyszer résztvettek az alvernai lelkigyakorlatokon, azok feledhetetlen emlékekkel távoztak onnan. Jelentkezni lehet Ferencendi Házfőnökség, Cluj, Str. Franciscanilor No. 1.

Zürichi zárlat. Párizs 19.52, London 21.59 fél, Newyork 438 egyenleád, Brüsszel 73.85, Milánó 23.07 fél, Amsterdám 240.85, Berlin 175.75, Bécs — schilling 81.25, Prága 15.27, Varsó 83, Belgrád 10, Bucuresti 325.

KIRABOLTAK EGY FALUSI ÜZLETET. Brasov. Saját tud. Nagyszabású betörés történt a Brasov-val szomszédos Bran községben. Ismeretlen tettesek az éj leple alatt megfúrták Cojanu Nicolae fűszerüzletének vaspénztárát és onnan 30 ezer leit emeltek ki; azonkívül nagymennyiségű gyarmatárut loptak. Érdekes megemlíteni, hogy a betörés a község közepén történt, ahol éjszaka is nagy a jármű-forgalom.

Borzalmas gyermektragédiát okozott a politikai versengés. Bucuresti. Saját tud. Piteștiből jelentik: Nemzeti keresztény párti kortések egy hattagú csoportja fejszékkel lerombolta Pandele Vasilescu nemzeti parasztpárti ember házáat. A gazda feleségének kiáltására előrohantak a szomszédok, mire a támadók egyike, Vasile Diaconescu egy Dimitriu Jianu nevű ember házába rohant, s hogy ott könnyebben el tudjon rejtőzködni, félredobta az asztalon égő petróleumlámpát. A lámpa azonban az ágyra esett, ahol egy 10 hónapos gyermek aludt. Az ágy égni kezdett s a gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy kétnapi szenvedés után meghalt. A támadókat letartóztatták.

Most jelent meg!

HUZELLA ÖDÖN:

A REMEKMŰ HALÁLÁ

Katolikus művészetitanulmányok. Gazdagon illusztrálva. Minerva kiadás, Cluj.

Szórakoztat, nevel. Párizsi utazásra kitűnő utiolvasmány.

Ára: 60 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunkban.

Tökéletes

FÉNYKÉPEK

PERUTZ filmekkel
és LEMEZEKKEL.

Perutz

Feljegyzések

Tulságosan szerény gyűjtő név a Carpat-post elnevezés arra a komoly tanító, feldolgozó és mozgató munkára, mit ebben a sajtótudósításban Fekete Nagy Mihály évek óta végez.

Legutóbbi számában is (II. évf. 10. sz.) arra a nagy problémára hívja fel a figyelmet, mit az új mezőgazdasági és kisipari törvények végrehajtása az érdekelte magyar rétegekre jelenteni fog. Ezek a törvények gyökeres változásokat terveznek, ennek érdekében mélyen beleakarnak nyúlni a mezőgazdaság és a kisipar életébe: a rétegek szervezetségén mulik, hogy ezek a belenyulások károsak lesznek-e, avagy talán előnyökké fordíthatók.

Fekete Nagy Mihály évek óta azt hirdeti, hogy minden szerveződésnek, céltudatos irányításnak a való helyzet pontos ismerete a legelső feltétele. A kérdések tisztázatlanságának nyomában jön a közömbösség. „Aki a vidéket járja — ugymond — tapasztalhatja azt a megdöbbentő kérdéstelenséget, mely ott uralkodik...” Pedig, mondja tovább, a falu is szívesen érdeklődik a kérdések iránt, csak eljussanak a kérdések hozzá, válnak öntudatosá benne és domborodjanak ki belőlük a célok, melyekért küzdeni és dolgozni lehet!

A jobb értékesítés megszervezését célok között első helyen említi Fekete Nagy Mihálynak e tanulmánya, melyet szívének vérével, a becsületes munkának veríték cseppeivel vetett papírra.

Az értékesítés megszervezésében mi is a legalkalmasabb kezdést látjuk, mert a szervezkedés eredménye azonnal jelentkezik, a mozgalomnak pedig, mely ezt tűzi zászlajára, könnyebb társadalmi lendületet, sodró erőt adni, mint a termelés irányításáról vagy a szakértelem emeléséről szóló jelszavaknak, mert itt az eredmény csak távolabbi jövőben érik meg.

A sorrend tehát: mindenekelőtt a jobb értékesítés, ennek nyomában, hasznának segítségével a termelés fokozása és a szakértelem emelése.

Az adatgyűjtés terén a sajtónak semmire sincs nagyobb szüksége, mint annak pontos ismeretére: miképpen történik ma tulajdonképpen a mezőgazdaság és állattenyésztés eredményének értékesítése? mennyit veszít a gazda és mennyit nyerne azok az üzérkedő szövetségek, melyekkel szembenáll? hol és miképpen lehet felvenni ezekkel a harcot? s végül: a mai rendszer mellett az értékesítés hasznából mennyi marad meg magyar nemzeti vagyonnak és mi folyik el belőle, ahogyan a testén ütött sebből a vér elfolyik? (Skin.)

Táblai ítélet helyezett vissza állásába egy magyar postamesternőt. Clujról jelentik: Kiss Jozefina, 1914. év óta megszakítás nélkül vezette az iliai postahivatalt, 1935. évben elbocsátották állásából, mert a nyelvviszega alkalmával úgy találták, hogy nem tudja kellően a román nyelvet. A minden nyugdíjogosultság és végkielégítés nélkül elbocsátott kisebbségi postamesternő dr. Bartha Ignác ügyvéd utján közigazgatási pert indított a posta igazgatósága ellen. A pert kedden délelőtt tárgyalta a tábla. Bartha dr. azt igyekezett bizonyítani, hogy a postamester elbocsátása minden tekintetben jogtalan és igazságtalan volt, mert eltekintve a szerzett jogaitól, — a román nyelvet is kifogástalanul beszéli. Felajánlotta a táblai tanácsnak, hogy — vizsgáztassák le román nyelvből Kiss Jozefinát és bemutatta a postamesternőnek azt az írásbeli dolgozatát, melyet a vizsgabizottság nem talált megfelelőnek. A táblai tanács átnézte a dolgozatot és megállapítva, hogy Kiss Jozefina kielégítően ismeri a román nyelvet, elrendelte az állásába való azonnali visszahelyezését.

Agyonsújtott egy embert a villám. Satu-Mare. Saját tudósítónktól. Krudlics Béla 30 éves ardeai gazdálkodó kétlovas szekerevel az erdőre ment fáért. A szekeret felpakkolta s a fa tetején ült, elindult hazafelé. Utközben hatalmas vihar kerekedett. Az égen sötét fellegek gomolyogtak és minden pillanatban villám hasított keresztül a légen. Az egyik villám belesapott a gazdálkodó szekerebe s a fiatal földművest, valamint a egyik lovat halálra sújtotta.

A folyamernökség hanyagsága miatt állandó árvízveszélyben él egy maramuresi nagyközség lakossága. Sighet, Saját tud. A maramuresi Campulung la Tisa határában a tavasz folyamán a kiöntött Tisa súlyos károkat okozott. A mezőváros vezetősége már több ízben kérelemmel fordult az illetékes hatóságokhoz, hogy gátakkal szabályozzák a folyót és mentesítsék Campulung határát az árvízveszedelemtől. A folyamernökség azonban mindezekig nem intézkedett, sőt még a szükséges helyszíni szemlét sem tartotta meg. Ha idejében nem intézkednek az őszi áradás katasztrófális csapást mérhet a kis mezővárosra és környékére.

Izgalmas éjszakai dulakodás után elfogtak egy betörőt a sötét pincében, Oradea, Saját tud. Izgalmas körülmények között került a rendőrségre az éjszaka Orbán Imre, az alvilág egyik jólismert alakja. A rovttmultu betörő alig néhány héttel ezelőtt szabadult ki a fogházból és máris „munkához látott”. Éjszaka elrejtőzködött a Matei Corvin utca 1. szám alatti ház pincéjébe és éjfél után hozzáfogott a pince bezárt részének a kinyitására. A vésők és reszelők zajára felebred a házban lakó két tisztiszolga. Lámpát gyújtottak, lementek a pincébe és ott találták a betörőt. Orbán Imre a katonák felszólítására nem adta meg magát, hanem szembefordult velük. Csak hosszas dulakodás után sikerült ártalmatlanná tenniük és átadni az őrszemes rendőrnek. A rendőrség most azt igyekszik megállapítani, hogy kisbabulása óta hany betörést követett el a javíthatatlan bűnöző.

Rendezték Baia-Mare postai járatát, Satu-Mare Saját tud. Régi nagy sérelmét orvosolta a posta Baia-Mare lakosságának és főként azoknak, akik a kereskedelem és az iparban vannak érdekelve. Az eddigi postajarat helyett két postakocsit állítottak be a levelek és csomagok továbbítására. Eddig Satu-Mare-ről délután a postajarat és délután két órakor érkezett a bányavárosba, ahol már csak másnap vitték ki a leveleket. A levelek így kerültek három nap alatt tették meg az utat a feladótól a címzettig. Június 1-től Satu-Mare-ről hajnalban és délután Baia-Mare-ről délelőtt 10 órakor és délután 2 órakor indul postakocsi.

Izamenti hírek. Sighet, Saját tud. Oláh Sándor campulung la tisai rovttmultu betörőt a sighet-i törvényszék egy nemrég elkövetett lopásért, mint visszaeső bűnöst másfélévi fogházbüntetésre ítélte. — Maramures több részén, de különösen a viseuli járásban a falusi lakosság körében rüh betegség lépett fel. A rüh továbbterjedésének megállítására a megyei főorvosi hivatal megette az egészségügyi intézkedéseket. — Linder Béla, Fischer Nelli, Fischer Elías sighet-i lakosokat a bíróság csempészésért 1—1 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. — Néhány hét múlva megindul Sigheten is a régen szorgalmazott nappali villanyáram szolgáltatás. A nappali világítást szolgáltató dinamó szerelését már megkezdték.

Temetések Oradeán. Gui Áron 69 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Scoalei-utca 16. sz. gyászházban. — Bugyi Margit 22 éves korában meghalt. Temetése pénteken délután 6 órakor lesz a Galvani u. 2. sz. gyászházban. (Erdélyi „Concordia”).

Kávéházakban, vendéglőkben kéri mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Sebők Imre dr Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdősi Károly előszavával.

Ara 140 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szépségei, lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjuság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjuság számára, amely mesteri vezetőségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívjuk az értékes szórakoztató olvasmány. Erdősi helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István Társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvostársulatunkban

Folytatják a sztrájkot a bádógosipari munkások. Oradea, Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy a városban a bádógos és vízvezeték-szerelő munkások — szám szerint 65-en bérkonfliktus miatt sztrájkba léptek. A békéltető tárgyalások egyelőre eredménytelenek és a munkások a sztrájk folytatása mellett döntöttek.

109 ÉVES EMBER ÉL MARAMURESBEN. *Satumare, Saját tud. A maramuresi Selitea község határában egy magános házban lakik Iuga a Grigor gazdálkodó, aki a nyár folyamán tölti be a 109-ik életévét. A Iuga háza, mint fennebb is jeleztük, a falun kívül, a határban áll, ahova még 30 éves korában kiköltözött, hogy ne szíjja az állatok és szekerek által felvert utcaport. Ebben a faluszéli házban alapított családot. Feleségét már régen kikísérte az akáclobos temetőbe. 16 élő gyermeke és 38 unokája van Iuga Grigornak, aki sokat dohányzik, de egyetlen csepp italt sem ivott életében. Ma is jól bírja magát, bár dolgozni már nem tud, de nem magatehetetlen. Életében sokat dolgozott, hiszen 16 gyermeket nem könnyű felnevelni. Húst keveset evett, inkább zöldfélével és tejjel élt. A seliteai földművesek azt mondják, hogy Iuga rájuk szerencsét hoz. Ha két ember között a faluban nézeteltérés támad, az öreg Iuga elé mennek, hogy igazságot tegyen közöttük. A 109 éves öreg ember kijelentette, hogy még sokáig akar élni.*

Hivatalos terményárak Oradeán. A Mezőgazdasági Kamara a terménypiac áraitól az alábbi hivatalos jelentést adta ki: Búza 450—460, rozs 440—450, tengeri 300—310, árpa 370—380, zab 330—340, széna 110—120, lóhere-lucerna 120—130, szalma 30—35 lei. A kóvér sertés ára az elmúlt hetipiacon 22—26 lei között mozgott.

BEKULDOTT HIREK

Háromszáz iskolásgyermek dalosversenye. Odorheiu, Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy a napokban tartották a megyei római katolikus tanítók gyűlésüket Becelean. A festői fekvésű község május 30-án újabb ünnepély színhelye volt. A vármegyei gyermek énekkarok tartották versenyüket háromszáz iskolásgyermek részvételével. A versenyt Kakucs Ferenc esperes-tanfelügyelő nyitotta meg magaszószóval beszéddel. Ezután a kötelező és szabadonválasztott egyházi énekeket adták elő az énekkarok a római katolikus templomban. A verseny egyházi részének végzetével a templom kertjébe vonultak az énekkarok és a nagyszámu hallgatóság és a szabad ég alatt feállított emelvényeken adták elő az énekkarok egyenként ügyes darabjaikat. Az egyes énekszámok között szép szavaltatok hangzottak el. Feledhetetlen élményt nyújtott a satumarei énekkar szavalókörusa, melyet Mihály Jánosné tanított be nagy hozzáértéssel. A versenyen részt vett a zeteai gyermekkórus Úrmósi Árpád vezetése alatt, a cadierei Barabás Aron vezetésével, a beceleani Simon Jánossal, a vulcani Fejér Dénesnével, a dealuli Havadtóli Imre, míg a satumarei Mihály János vezetése alatt. A felsorolt énekkarok közül a bírálobizottság, — melynek tagjai Kiss Elek énektanár, Bonda Árpád és Hajdu Árpád kántortanítók voltak — a vándorzászló kiadását arra az időre halasztotta, amikor a Katolikus Népszövetség a díjkiosztást rendezte. A verseny végzetével Biró Lajos katolikus népszövetségi kerületi elnök méltatta a verseny jelentőségét, majd Kakucs Ferenc esperes-tanfelügyelő mondott lelkes záróbeszédet.

Megismerni és megbecsülni a falu értékeit! Dicioanmartin, Saját tud. A római katolikus Népszövetség az elmúlt héten négynapos tanfolyamot rendezett a tarnavamegyei Mica községben. A tanfolyamnak az volt a célja, hogy a megyében elszórtan élő művelt katolikus nőket kioktatták a falu értékeinek megismerésére és utmutatást adianak arra, hogy mi módon segíthetik falujukat vallási, erkölcsi, kulturális és egészségügyi téren. A tanfolyamon nagy számban vettek részt a megye leteleivel részéről is. Mindennap más és más vidéknek tartottak előadásokat. Előadásokat tartott Eperjessy Béláné, akinek vendégszerető házában tartották a tanfolyamot, ezenkívül gróf Tolnai György Sándor, a tarnavai egyházközség 15 esperes, Könhle Hus, Zachariás Flóra szociális testvér P. Serey Szolán mediás ferences atya és Timár Sándor plébános. A tanfolyam minden reggel szentmisével kezdődött, utána elmélkedés volt. Szombaton délután a tanfolyamon megjelent Gizdavu Simion megyei főispán feleségével és végighallgatták az előadásokat, majd résztvettek a májusi ájtatosságon. Vasárnap ünnepi szentmisével végződött a jól sikerült tanfolyam.

*** Emésztési nehézségek, bálványosság, gyomorfájás, májduzzadás, ingerlékenység és állatlanság esetén az emésztőcsatornát reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrissíti az egész szervezetet. Az orvosok ajánlják.**

Négyes ikreket szült egy ókirályságbeli asszony. București, Saját tud. Barladból jelentik: Diamanta Rebegea 35 éves asszony Ivanesti községben négyes ikreket szült, három leányt, egy fiút. A gyerekek egyenként 2 és fél kilósa és mind egészségesek.

Kérelem. A racoșul de Joson épült Jézus Szíve templom befejezése érdekében a rupeai római katolikus plébános ismételtén azzal a kérelemmel fordul a katolikus hívekhez, hogy adományaikkal segítsék befejezni a nagy áldozatok árán épített templomot. Cim: Rupea, Jud. Tarnava-Mare, római katolikus plébánia.

Egész divatruház elért a tolvajnö méteres zsebében. Oradea, Saját tud. Hétfőn délben adták át az ügyészségnek Fodor Rozáliát, a többszörsen büntetett besurranó tolvajnö. A tolvajnö tavaszi kabátjába egyméteres mélységű tolvajzsebet varratott, ebbe rakta zsákmányát. Legutóbb az egyik Sas alatti női divatruházban lopott, de rajtavesztett. A tolvajzsebből közel huszezer lei értékű harisnya, női fehérnemű, selyemáru és egyéb holmi került elő. A rovttmultu tolvajnöt az ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte.

A jókivánság sakasem késik...

Timisoara, június hó.
Azt tartják, hogy a jókivánság mindig jókor jön és mindenkor illik elfogadni. Jókivánságot kapni sohasem késő! S amint az alábbi eset bizonyítja, úgy látszik, a posta is ezt az elvet vallja...

Az történt ugyanis, hogy Bayer Ferenc nyugalmazott timisoarai vasuti tisztviselő képeslapot kapott Budapestről. A képeslap íróját, már az írásról felismerte: bátyja, Bayer Lajos budapesti építész küldte a lapot. A címzett azonban elképedt a meglepetéstől és a csodálkozástól, amikor ezt olvasta a levelezőlapon:

„Kedves Feri testvér, névnapod alkalmából minden jót kívánok...”

Bayer Ferenc elnevette magát. Hirtelen ugyanis arra gondolt, hogy a bátyja nem tudja, mikor van Ferenc napja. S hogy nem május végén, hanem december elején tartja a névnapját. De Bayer Ferenc azután megnézte a kelteztést és a postabélyegzőt. Csodák csodája! — kiáltott fel ekkor, hiszen ez a levelezőlap közel három évig jött Budapestről... A levelezőlap ugyanis november 30-ról van kelteztve s még hozzá — anno 1934.

S a postabélyegző?

Érdekes, hogy a levelezőlapra a timisoarai postahivatal már 1934 december hó 1-én ráütötte a maga bélyegzőjét, amint azt tisztán és világosan ki lehet olvasni.

Miért késett tehát három évig a levelezőlap kézbesítése...?

Ki tudná megmondani?

Annyi azonban bizonyos, hogy a „gyors” és „pontos” jelzőket a postai kézbesítésnek nem erre a módjára találták ki!

Holott...

Holott a levelezőlapon pontosan és olvashatóan fel van tüntetve az utca és a házszám.

Érdekes azonban, hogy Bayer Ferenc a titokzatosan kallódó levelezőlapon még egy postabélyegzőt fedezett fel. Ez is timisoarai kelteztés, még pedig 1937 május 24-ről.

Hol lappanghatott tehát a levelezőlap 1934 december 1-től 1937 május 24-ig? Rejtély és titokzatosság!

Bayer Ferenc is abbahagyta a töprengést — a titkot nem lehet megfejteni! — s beéri azzal, hogy a jó kivánság sohasem késik...

És most, három esztendő múltán — rend a lelke mindennek felkiáltással — megválaszolja a levelezőlapot és megdöbben szöni a névnap gratulációt!

Blomberg német hadügyminiszter Rómába érkezett

Tárgyal Mussolinival, kihallgatásra megy a királyhoz, Nápolyban részt vesz a trónörökös fia keresztelőjén

Rómából jelentik: Blomberg német birodalmi hadügyminiszter szerdán délután 1 órakor érkezett meg repülőgépen az olasz fővárosba. A repülőtéren a Duce személyesen fogadta.

Délután Blomberg látogatást tesz Musso-

lininél, majd a királynál jelenik meg kihallgatáson. Mussolini csütörtök este díszbédét ad a német vendég tiszteletére. Blomberg több katonai gyakorlaton vesz részt, majd Nápolyba utazik és megjelenik a nápolyi herceg keresztelője alkalmából rendezendő történelmi lovasjátékon.

Az új angol kormány lemondott a fegyverkezési pótadóról

Az üzleti világ hisztériája kényszerítette ki az új adónem visszavonását

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök kedden az alsóházban nagy meglepetést keltett azzal a bejelentésével, hogy a kormány elejtette a fegyverkezési pótadót. A miniszterelnök egyúttal jelezte, hogy a pótadó kivételése mellőzésével keletkező 25 millió font összegű költségvetési bevétel kiesését a pénzügyminisztérium igyekezni fog másként fedezni. Az elhatározás indokolásul Chamberlain kijelentette, hogy az üzleti világ kritikája valósággal hisztérikus méreteket öltött.

Ezért a kormány el akarta kerülni a fegyverkezési pótadó esetleges későbbi következményeit és hatásait az üzleti és ipari életben.

A NÉMET GYARMATI KÖVETELÉSEK ELLEN

Párizsból jelentik: A képviselőház gyarmatiügyi bizottsága kedden ülést tartott és foglalkozott a német gyarmati követelésekkel. A jelen volt mintegy ötven képviselő egyhangúlag állást foglalt minden területi engedmény ellen.

Megoldják a régóta folyó japán kormányválságot

A parlamenti pártok többsége támogatásával alakul meg az új kormány

Tokióból jelentik: Tudvalevő, hogy a régi parlamenti pártok együttesen többségre jutottak a parlamenti választásokon, s a hadsereg által pártolt új nemzeti mozgalmak hívei nagy kisebbségbe maradtak. Hajashi volt miniszterelnök mégis ezekre támaszkodva akart tovább kormányozni, de a parlament múlt héten lemondásra kényszerítette.

A lemondás kikényszerítésében legfőbb ré-

sze volt az ország főrangú családainak. A császár Konoye herceget, a felsőház elnökét bízta meg kormányalakítással. Konoye herceg, akit mind hatonai, mind pénzügyi, gazdasági és politikai körök is támogatnak, elfogadta a megbízatást. Reméli, hogy sikerülni fog olyan nemzeti kormányt megalakítania, amely az ország ügyeit két-három éven keresztül vezetheti. Konoye herceg 46 éves.

Neurath német külügyminiszter látogatása Jugoszláviában és Bulgáriában

Londonból jelentik: A Times berlini értesülése szerint Neurath báró, német külügyminiszter a jövő hét elején Belgrádba, majd Szófiába látogat el.

Magyarországon ülést tartott a kormányzói tanács

Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó elnökletével kedden délután 6 órakor a királyi várpalotában kormányzói tanács volt, amelyen a kormány tagjai vettek részt. A kormányzótanács időszerű kérdésekkel foglalkozott, amelyek során az egyes miniszteri tárcák körébe tartozó fontosabb kérdésekről tettek jelentést.

Olaszország elismeri Írországnak Angliától való függetlenségét

Rómából jelentik: Diplomáciai és politikai körökben általános feltűnést keltett az olasz külügyminisztériumnak az az intézkedése, hogy Dublinban, az ír szabadállam fővárosában az eddigi konzulátus helyett követséget állít föl. Ez a lépés egyértelmű azzal, hogy Olaszország elismeri Írország alkotmányjogi változását, illetőleg az ír szabadállamnak Angliától való függetlenítését.

A szíriai arabok tiltakozó sztrájkot kezdtek anyanyelvük érdekében

Tüntetés a Népszövetségnek az alexandrettei nyelvhasználatról hozott döntése ellen

Jeruzsálemből jelentik: A szíriai nemzeti blokk csütörtökre az egész országra kihirdette az általános sztrájkot, tiltakozásul az alexandrettei szandzsákra vonatkozó genfi döntés ellen.

A döntés tudvalevőleg az arab nyelv mellett a törököt első helyen tette hivatalos nyelvvé. A szíriai nemzeti mozgalom a hivatalos nyelvek sorrendjében az arabot kívánja első helyre, illetve az arablakta területeken a török nyelvet teljesen törölni akarja a hivatalos használatból.

Olvassátok és terjesszék a Magyar Lapok-at!

Figyelem! Figyelem!

Ne mulassza el a világhírű 1937-es típusu

MERCEDES-BENZ

automobilok és teherautók

4, 6 és 8 hengeres benzin vagy Dieselmotoros elsőrangú kiviteléről meggyőződést szerezni, melyek versenyképes árban és előnyös feltételek mellett beszerezhetők

a DAIMLER-BENZ művek gyári képviselőjénél:

az **N. B. PERRY** automobilvállalatnál

CLUJ, Regina Maria utca 53.

SPORT

Kijelölték a Középeurópai Kupa mérkőzéseinek játékvezetőit

Még mindig csak keretet állítottak össze a középeurópai válogatottban szereplő játékosokból

Bécsből jelentik: A Középeurópai Kupa legutóbbi ülésén kijelölték a KK-mérkőzések I. fordulójának bírát. Eszerint:

Slavia—Ferencváros. Prágában **Scarpì** (olasz). Budapesten **Mies** (osztrák). — **Vienna—Svájc II.** Bécsben **Vlcek** (Prága). Svájcban **Scorzoni** (olasz). — **Bologna—Austria.** Bolognában **Hertzka** (magyar). Bécsben **Zenisek** (Pilsen). — **Venus—Ujpest.** Bucarestben **Pfütznér** (Karlsbad). Ujpesten **Mattea** (olasz). — **Admira Sparta.** Bécsben **Barlassina** (olasz). Prágában **Boronkay** (magyar). — **Olasz serleggyőztes—Gradjanski.** Olaszországban **Ivancsics** (magyar). Zágrábban **Beránek** (osztrák). — **Hun-**

gria—Lazio. Budapesten **Wüterich** (Svájc). Rómában **Krist** (Prossnitz). — **Grasshoppers—SK Prostejov.** Zürichben **Frankenstein** (osztrák), Prossnitzban **Popovic** (jugoszláv). — **Az I. fordulót június 30-áig kell befejezni.**

A középeurópai válogatottba a következő játékosokat jelölték: **Kapusok:** **Plánicka** (csehszlovák), **Olivieri** (olasz); **védelmek:** **Sesta** (osztrák), **Rava** (olasz), **Schmaus** (osztrák); **fedezetek:** **Serantoni** (olasz), **Lázár** (magyar), **Andreolo** (olasz); **csatárok:** **Sas** (magyar), **Meazza** (olasz), **Piola** (olasz), **Cseh** (magyar), **Hahnmann** (osztrák), **dr. Sárosi** (magyar), **Nejedly** (csehszlovák), **Puc** (csehszlovák).

Marad a csehek elleni csapat Készülődés a belgák ellen

Timisoaráról jelentik: Joga Liviu dr. a válogatóbizottság elnöke nyilatkozott a válogatott várható összeállításáról. Joga dr. a következőket mondta:

— Nagyjában a csapat ugyanaz lesz a belgák ellen, mint amely a csehszlovákok elleni döntetlen eredményt kiharcolta. Bindea, aki beteg és formánkívüli, számításba sem jön. A jobbszélső helyére Guin, Venus, Beke, Ripensia és Georgescu, Rapid személye közül választunk. Legnagyobb esélye Bekének van. Sepi kellett volna, hogy legyen a középcsatár, de saját bevallása szerint nincs formában. Ciolac jelenleg nagyszerű kondícióban van, ő vezeti tehát a csatársort. A válogatott tehát a következő lenne:

David — Bürger, Albu, — Vintila, Juhász, Rafinszki — Beke, Kovács, Ciolac, Bodola, Dobay.

Ezen a csapaton változás csak annyi lehet, hogy a középcsatár helyére esetleg a jelenleg nagy formában levő Barátky kerül.

Marinescu a párbajtőrben is bajnok. Bucarestből jelentik: Nagy érdeklődés mellett rendezték meg Románia 1937. évi párbajtőr bajnokságát. Marinescu miután az országos tör és kard bajnokságot megszerezte, a párbajtőrben is első lett Románia 1937. évi párbajtőr bajnoksága: 1. Marinescu 6 győzelem. 2. Braescu 5,5 győzelem. 3. Dobre főhadnagy 5 győzelem. 4. Prager Dollesko 4 győzelem.

KÉSZ A VENUS BOMBACSA PATA UJPEST ELLEN. Bucarestből jelentik: A Venus vezetősége már összeállította azt a csapatot, mely a középeurópai kupában Ujpest ellenfele lesz. A hatalmas játékerőt képviselő együttes a tervek szerint a következő lenne: **Burdan — Sfera, Albu, — Beffa, Gain, Demetrovics, — Barbulescu, Bodola, Humis, Ploesteanu, Guin.** Ez a csapat valóban hívatott arra, hogy méltóan képviselje az ország színeit a Középeurópai Kupában.

Román lovastisztek nagy sikere Varsóban. Varsóból jelentik: A nagy nemzetközi lovasversenyeken a román tisztek szép sikert értek el. A lóugrásban Rang kapitány második, Apostol főhadnagy negyedik, hatodik Zahai főhadnagy, kilencedik Trepecu hadnagy lett 32 induló közül.

RIPENSIA—CAO ORADEÁN. Csütörtök délután fél 7 órai kezdettel tartják meg a Károlypályán a CAO—Ripensia nemzeti bajnoki mérkőzést. A két ósrivális találkozása az évad legszebb s egyben legizgalmasabb küzdelmének ígérkezik.

Henkel nyerte Franciaország teniszbajnokságát

Párizsból jelentik: A francia teniszbajnokságokat tegnap befejezték. A férfigyőztesen a német Henkel megvédte Németország számára a címet, amelyet tavaly Cramm szerzett meg. Henkel a középdöntőben a francia Destremeaut 6:1, 6:4, 6:3 arányban könnyen verte meg, míg a döntőben az angol Austin ellen ért el 6:1, 6:4, 6:3 arányban figyelemreméltó eredményt. Austin a középdöntőben a francia Boussust 7:5, 6:2, 1:6, 6:3 arányban verte meg.

A nőgyőztesen a dán Sperlingné-Krahwinkel Hilda győzött a francia Mathieu ellen 6:2, 6:4 arányban. A középdöntőben Sperlingné Valdene-Alvarez 6:1, 6:1 arányban verte meg, míg Mathieu a lengyel Jedrejokska ellen győzött 7:5, 7:5 arányban.

A férfivigaszdíjat a jugoszláv Kukuljevics, a nőit pedig Kovács (Jugoszlávia) nyerte meg.

Amerika a Davis Cup tengerentúli zónagyőztese

Forest Hillsből jelentik: Amerika és Ausztrália D. C. mérkőzése nagy meglepetésre az USA 5:0 arányú meglepő győzelmével végződött. Igaz hogy az ausztráloknál nem játszhatott a beteg Quist. Az első napon:

D. Budge (USA)—Crawford (Ausztrália) 6:1, 6:3, 6:2. — B. Grant (USA)—Bromwich (Ausztrália) 6:2, 7:5, 6:1. — Budge—Makó (USA) és Crawford—MacGrath (Ausztrália) 7:5, 6:1, 8:8.

Másnap Budge (USA) Brom: Wichot (Ausztrália), B. Grant (USA) pedig a gyenge formában levő volt világranglétra első helyezettjét Crawfordot (Ausztrália) győzte le.

Olaszország vezet a DC-ben Délafrika ellen. Milanóból jelentik: Az olasz—délafrikai DC-mérkőzés első két napján Olaszország 2:1 pontarányú vezetést érte el. Az egyesben a délafrikai Kirby 10:12, 6:3, 6:2 arányban legyőzte az olasz Taronit, míg az olasz Radó a délafrikai Cedast 6:1, 7:5 arányban győzte le. — A párosban az olasz Quintavalle—Taroni kettős a Kirby—Farquharson délafrikai pár ellen 3:6, 6:2, 3:6, 7:5, 6:3 arányban győzött.

Nyugateurópa válogatottja. Brüsszelből jelentik: Nyugateurópa válogatott csapatát már kijelölték: A csapat: Jacob (német) kapus, Janes (német), Caldenhova (holland) háttvédek, Kitzinger (német), Goldbrunner (német), Delfour (francia) fedezetek, Lehner (német), Braine (belga), Bakhuys (holland), Smith (holland), Van den Eynde (belga) csatárok.

Aprohirdetések

Aprohirdetések díja szavanként 3 leí, vastagabb betűvel 6 leí. Legkisebb apróhirdetés ára 30 leí. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 leí.

Lakás

Különbejárato

utcai és udvari butorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Nicolae Jiga 11-A. szám.

Kiadó

uri családnál a központban különbejárato, elegánsan butorozott utcai szoba. Oradea Str. Bratianu 21.

Különféle

Szentképek,

szép keretben, olcsón eladó. Str. Treb. Laurian 13 sz., udvarilakás, Oradea.

Gyakorlott tisztviselő, román-német nyelvtudással, aki perfekt könyvelő is, óras munkát vállal igen kedvező feltételek mellett. „Megbízható” jelígre megkereséseket kér.

Színes és finom

fehérenemű himzést vállalok. Szabó J. Oradea, Gheorghe Lazar-u. 5.

Utítársnöt keresek feketetengeri háromhetes júliusi nyaralásra. Lehetőleg negyvenen aluli feltétlen szolid urinó vagy leány je lentkezését kérem a kiadóba „Nyaralás” jelígre.

Női ruhavarrást

vállalok, házhoz is megyek. Cím: öz. Paládyné, Oradea, Strada Bratianu No. 24.

Tarján

óras és ékezerész, Oradea, Bul. Regele Ferinand 8. Javitások szak-szerűen készülnek.

Oktatás

Andrássi Ede

zenetanár országos kar-nagy, Oradea, Strada Alexandri 13. Egyéni képzés, mérsékelt díjak. Felvétel szerdán, szombaton.

Alkalmazás

Beárónót

keresek azonnalra, lehetőleg középkorú nők jelentkezzenek. Cím: Oradea, Str. Pasteur 13

Erdőkezelő,

perfekt fatisztviselő, puha és keményfás ajánkkozik. Fazekas S. Salonta, Oradea, Str. Grigorescu 27. szám.

LAPARUSITÓK

magas jutalékkal felvétetnek. Jelentkezni a kiadóban.

Adás-vétel

Eladók

különféle kőműves szerszámok, csüngő állvány, deszkák, szin, istállóvak is megfelel. Érdeklődni: Oradea, Str. Vasile Conta 20.

Eladó

egy jókarban levő mély gyermekocskó és egy konyha sparhelt. Oradea, Averescu-u. 37.

Prima antik perzsák, antik ezüst és képek eladók. Oradea, N. Zsigá No. 9.

Hálószoba

és különféle butorok eladók. Megtekinthető 5 óráig. Oradea, Strada Moldova 45.

Egyháziaknak, művelt világiaknak

A keresztény egyház története (nyolc kötetben)

Szerkeszti: **Bangha Béla S. J. és Ijjas Antal**

I. kötet:

Bangha Béla S. J. és Borbély István S. J.

Az ősegyház

II. kötet:

Loscheri Kázmér:

Egyházatyák kora

Legnagyobb és legszebb vállalkozása az ideai könyvpiacnak: Mindenkinek ismernie kell — az egész világ más színben tűnik fel az olvasó előtt, ha megismeri az Egyház történetét. — Válságokon, már-már győzni látszó eretnek-ségeken át: a diadal felé! Ez a most megjelent két kötet és megjelenendő hat kötet mondanivalója korunk számára!

Az egész sorozat ára füzve 1500 leí, kötve 2000 leí és portó. Megrendelhető havi 150, (a kötött példányok) havi 200 leí részletre.

Megrendelhető:

a „Magyar Lapok” könyvosztályánál.